ԱՒԵՏԱԲԵՐ

ՈՒՄՈՒՐԸ ՏԻՆԻՑԷ,

ՅԻՄԻՑԷ, ՊԷՏՔԻՑԷ ՎԷ ՍԻՑԱՍԻՑԷՑԷ ՏԱ՛ՐՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

The Weekly **AVEDAPER**, American Bible House, Constantinople.

ՃԻԼՏ 53. ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՅՈՒՆԻՍ 18, 1910. Ն՝ 25

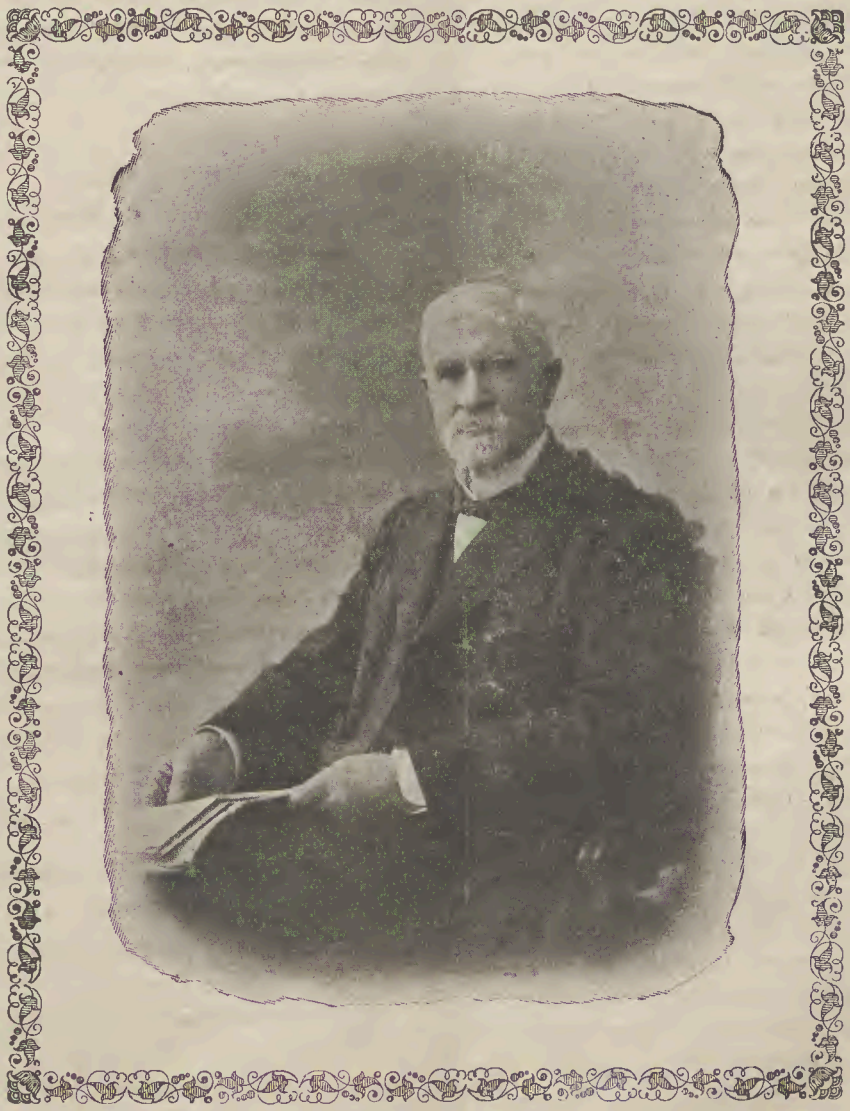

ՎԵՐ. ՏՐ. Ճ. Ք. ԿՐԻՆ

﴿ اوه‌دار هفته‌لق غزته — درسعادته بابيل هاوسده — مدير مسئول ـ صمويل ق. هاروتيونيان ﴾

ԱՒԵՏԱԲԵՐ

ԷՐՄԷՆԻՃԷ

ԳԼԽ ԷՐՄ. ՀՈՒՐՈՒՖԱՔԸ ԻԼԷ ԹԻՒՐՔՃԷ

ՀԱՖՔԱԼԸԳ ՂԱԶԷԹԱ

Միւ՚հլիֆիւր Հ. Մ. Ալէճ

Հ. Ս. Պարնըմ

Մ. Մինասեան

Պայպըր Հաուս,

Տէր ի Սա՚ատէթ, Թիւրքիա

THE AVEDAPER

A WEEKLY PAPER

ARMENIAN, ARMENO-TURKISH.

EDITORS H. M. ALLEN

H. S. BARNUM

M, MINASSIAN

American Bible House

Cons/ple, Turkey

ՇԷՐԱ՚ԹՈՒ

Սէնէվկի 40 Ղրշ.

Ամերիգա իչուն 2 Տօլ.

Ինկլիթէրրա ,, 8 Շիլին

Մէմ. սահիբ ,, 10 Ֆրանգ.

Էլտէն Նուսխէսի 40 փր.

Ի՚լանաթ գըյմէթլէրի միւ՚թէահիւ

TERMS

An. Subscrip. Ps. 40

U. S. A. $ 2

England Shils. 8

Other countries Frs. 10

Single Copy 40 Paras

Advertising rates on application

ՊՐՈՒՍԱՏԱ ԱՄԷՐԻԳԱՆ ԳԸԶԼԱՐ ՄԷԹԹԷՊԻ

Պրուսատաքի Ամէրիգան Գըզլար մէքթէպլինին 19նճը սէնէ ի թէարիխիյէի Սեպտ. 7 պազարճադ տըր։ Լէյլի թալիպաթ Սեպտ. 6 Սալը կիւնիւ կէչմէլի տիրլէր։ Իզմիրտէ վէ Ատափազարտա քէնտի չայան ը թահսին ֆա՚ալիյէթլէրիյլէ չօզլարա մա՚րուֆ Միս Ճիլսըն Նազըրէլիք վազիֆէսինի Սեպտեմբերտէն ի՚թիպարէն իբրա էտէճէք։ Մէրգուզմէյէ իշտաչլըդ էտէճէք օլան հէյ՚էէթի մու՚ալիմուն պէրմիւթաատ Ինկիլիզճէ, Ֆրանսըզճա, Էրմէնիճէ, Րումճա վէ Թիւրքճէ լիսանլար, մուսիգա վէ էյնէ իչի թէարիս էտէճէքլէր տիր։ Լէյլի թալիպաթ իչիւն սէնէվի մէքթէպիյէ վէ թա՚միյէ 14 լիրա օլուպ՝ 8ի սէնէնին իլքինտէ վէ միւթէպագը 6սը տախի Ծինունդ թա՚թիլի խիթամընտա թէ՚տիյէ օլունմալը տըր։ Ծինունդ վէ Զատիկ թա՚թիլլէրինտէ մէքթէպտէ գալմազա մէճպուր օլանլար հէր պիր թա՚թիլ իչիւն 30 ղրշ. վէրմէլի տիրլէր։ Փիյանօ տէրս իւճրէթի օլան 14 մէճիտիյէնին 8ինի միւտաէթին իլքինտէ վէ միւթէպագը 6սընը իսէ Ծինունդ թա՚թիլինին սօնընտա թէ՚տիյէ էթմէլի տիրլէր։ Զիյատէ մա՚լիւմաթ ալմադ իսթէյէնլէր (Յունիս 1է դատար) Պրուսատա Ամէրիգան Գըզլար մէքթէպլինտէ վէ (Յունիս 20յէ գատար) Տէրիսա՚ատէթտէ Ամէրիգան խանընտա (Պայպը Հաուզ) Միս Փաուըրզա, ատրէսիյլէ միւրաճա՚աթ էթմէլի տիրլէր։ 2—2

Պօյաճը Պէտօնըն օղլու Քրիսթի Յակոբ, Հաւէպլի Յակոբ ատնմէքլէ մա՚րուֆ օլուպ իւչ սէնէ Գօնիատա իգամէթ էթտիքճէն սօնրա, պիր սէնէ գատար էվվել օրատան ՚ավտէթ էտէր իքէն Անամուր նամ մահալտէ սօյուլմուշ օլաըղը խապէր աւլընմըշ իսէտէ, պա՚տէհու հիչ պիր մա՚լիւմաթ էլտէ էհլէմէմիչ տիր։ Մէրգուզ 27-28 սէննինտէ, ուզուն պօյլու, պուղտայ պէնիզլի վէ գումրալ պըրգը օլուպ անըն նէրէյտէ վէ նէ հալտէ օլաըղընը պիլէնլէր վար իսէ Ատանա Փրօ. բէ՚իս ի բուհանիսինէ եաղտըգլարը թագտիրտէ Յակոբըն իսթիյար փէտէրի մէմնուն վէ միւթէչէքքիր օլաճագ տըր։

Հ. Յ. Ալէճեան

Ի՚Լ.ԱՆ

Պու սէնէ Ա.նթաք Գըզլար մէքթէպլինին 50նճի սէնէ ի տէվրիյէի միւնասէպէթիյլէ, Յունիս 20յէ միւսաապճի Փազար էրթէսի կիւնիւ մէ՚զունէլէրէ ՚ա՚իտ խուսուսի, վէ 21է միւսաապճի Սալը կիւնիւ ՚ումումի պիր Յորելեան խըտմէթի իբրա դըլընճաղընտան, պիլճիւմլէ մէ՚զունէլէր վէ խութէչէն տօսթլար մուհապպէթլէ տա՚վէթ օլունը։

Թէչրիճ էտէճէքլէրինի էվվելճէ իխպար էտէն մէ՚զունէլէր իչիւն, չէհրէտէ խուսուսի միւսաճիրխանէլէր թէարիք էտիլճէք իսէ տէ, մէքթէպ ի մէզքիւրէ զարիպ էվլատլարընը Յունիս 18 ճիւմ՚ա էրթէսի ագշամընտան ի՚թիպարէն, պիր գաչ կիւն միւսաճիր մազամընտա գապու վէ անլէրէ միւմքին օլան ախէր թարիգլէրլէ իքրամ էթմէյէ չալըշաճագ տըր։

՚Ա.նթաք Գըզլար մէքթէպի Miss Forman

5—5 Prin.

1910 Յունիս 1/14

ԱԱՐԱՖԻՅԷ· Էսհ միւպէտ. գփնաը.	Լ· Օ·	102	5
Շ. Տէմիր Եօլ· Թահվ.	» Ֆրգ·	219	87
Ա. Գրէտի Ֆօնսիյէ Էժիպսիէն	»	316	
Բ. » » »	»	272	
Պանգ Նասիօնալ տը Կրէս	»	424	50

Մէճիտիյէ	ղրշ·	107	33	Գրըմից ղրշ·	50
Մէճալիք	ղրշ·	99	20	Լիբրա Ինկլիզ »	109	34
կիւմիւշ ուճգ·	»	104	30	կմշ· մնթ· 6սը »	59	
Նափօլէօն		87	9	Գարպօն դա՚իմէ	8	60

ԱՒԵՏԱՔԵՐ

ՈՒՄՈՒՐՔ ՏԻՆԻՑԷ,

'ԻԼՄԻՑԷ, ՊԷՑԹԻՑԷ ՎԷ ՍԻՑԱՍԻՑԷՑԷ ՏԱ'ԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏՐՐ

The Weekly **AVEDAPER**, American Bible House, Constantinople.

ՀԱՏ 53. ԻՍԹԱՆԳՈԼ, ՅՈՒՆԻՍ 18, 1910. Ե: 25

ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԱՐ

ՈՒՖՈՒԳ
(Հ. Մ. Ա.)

Պէնէվիլել ծճվլա ի 'ոմոմճ. էկէր Ճ. Մուգատաէ-սին պու կիւնքի ախունատա պիր գուվվէթ օլաղընա եախօտ կիրակի մէքթէպինին մունթա-զամ պիր գուվվէթ մագամընատա հա'իզ օլաղընը գուվվէ ի սալիյէ ի հայաթիյէյէ տա'իր չիւպհէ է-տէնէլէր վար իսէ, տահա ևէնի Ուաշինկթընատան ալաղընմըզ աթիտէքի թահրիրաթը օգուշուպ տա անընն իւզէրինէ թէֆէքքիւր վէ միւլահազա էտէր-լէր իսէ, էյի էտէրլէր։

«Տիւնէհանընն Ուաշինկթընատա Մայիս 19-24է գատար լո'իգատա էթմիչ օլան 6ընճը կիրակի Մէք-թէպի՝ ճիհանիլիյի ճիհէթիլէ էմնալաղզ, ախունա-նընն հէր թարաֆընատան կէլմիչ օլան ա'զալարընն քէսրէթի ճիհէթինատէն եէքթա վէ չայան ը թէմա-չա պիր մէնզարէ մագամընատա պիհէմմա օլարագ տինի թարիխատ պէլի պիր տէվր քիւչատ էտէր։ Իչպու մէճլիս ի 'ումումինին պէօյիւքլիւյիւնատէն վէ մահկէմէթինատէն տօլայը իզհար ը հայրէթ էտէն հալընըզ բէ'իս ի հիւքիւմէթ թէֆթէ օլմատը։ Միւ-չարիւէյհ մէճլիսին լո'իգատընն իւք կէճէսինատ սալոնատա 6,000 սիմանընն թէչքիլ էթմիչի պիր տէր-հայը թէմաչա էթմիչի հալատ, պիր օ գատար քիմսէլէր տահի իչէրիսէ եէր պուլունմատըզը սէ-պէպատէն տըչարըտատա տուրմագատա իտիլէր։ Թագ-րիպէն 2,500 բէսմի մուրախխասլար չիմալի Ամէ-րիգա կիրակի մէքթէպէրինէ վէքեալէթէն հազըր պուլունմագատա օլուպ, գըրմըզը չէրիսատէն մա'-մուլ նիչանլար թագընմըշլար իտի։ Էլի ագվամա վէքեալէթէն Զին, Ճէն. Ամէրիգա, Թիւրքիա վէ Ավսթրալիա կիպի զայէթ ուզագ մէմլէքէթլէրատէն կէլմիչ օլան 500 գատար մուրախխասլար իսէ կէօքս-լէրինէ մավի չէրիսատէն մա'մուլ նիչանլար սամըշ-լար իտի։ Մ. Ամէրիգա վէ Գանատանըն հէր էյա-լէթ վէ վիլայէթինատէն վէ էճնէպի մէմլէքէթլէրին-տէն կէլմիչ օլան իչպու րէսմի մուրախխասա վէ վէքիլլէրէ 'իլավէթէն, 7 պին գատար զայը ի րէս-մի մուրախխասա վէ զիյարէթճիլէր վար իտի։ Պա'-զէն 'այնի վագիտա 'ագա ը իճթիմա' էտէն 3-4 'ումումի մէճլիսլէր հազըր պուլունան ճիւմհուրը 'ազիմի իհթիվա էտէմէյօրլար իտի։

Պու սէյրէ չայան պիր մէճլիս ի 'ումումի իտի։ Մայիս 20 էօյլէտէն սօնրա պէօյիւք Ամէրիգէր Ճ. Մ. Սընճընըն Րէսմի կէչիտի՝ Ուաշինկթընըն կէօգ-լէրինի չիմտիքի տինին գուվվէթինէ վէ մէրտլի-յինէ աչմըշ տըր։ Գօնկրէս ա'զալարընատան պա'-զընը պիր ալայ հէյ'էթինատ կէչիտ րէսմի հափա-պիմէլէրի, վէ սա'իլէրին պու ալայը սէյր ու թէ-մաչա էտէպիմէլէրի իչին, Գօնկրէս օլ նիւմա-յիշ կիւնիւ թա'թիլ ը միւզաքէրաթ էթմիչ տիր։ Իչպու րէսմի կէչիտին իճրասընատան էվվէլ վէ սօն-րա, սիճիմ կիպի հազմուր հազտըղընատան ալայա իչթիրաք էտէնլէրին մըգտարընը խայրճա թէնզիլ էթմիչ տիր։ Պու ճիւմլէ իլէ պէրապէր էլլէրինատ սանճաղլար թաչըյան վէ պիր միլ ուզունլըղընատա պիր ալայ թէչքիլ էթմիչ օլան 5,000 քիչի իլէրի հիւրիւյէրէք փէնսիլվէնիա ճատտէսինատէն կէչմիչ-լէր, վէ Քէփիթօլատա 10 պին քիչիւք պիր իզահա-համ թարաֆընատան սէյր ու թէմաչա էտիլմիչլէր տիր։

'Ամա'իզ տիր քի պէյն էլ միլել միւսալէմէթ նօ-թատը՝ պիր տէվրէ ի իճթիմա'ատան տիկէրինէ 'աքս էյլէտի. մուրախխասլարըն պու մէս"էլէյէ տա'իր տէրին գանըշլարը վէ չէվգ ու չէթարէթլէրի պու հըզընաղը պէօյիւք սուլհ գօնֆէրանսլարը սայըսը իչինէ կէչիրիլմէյէ սայէսինէ գըլմըշ տըր։

Շիրքէթին իմթիմա՛ը 'ումուսիսինին սօն կէձէսինտէ պու իմթիմա՛ը 'ումուսինին չէօրէթի՛ար գըլմըչ օլարը, «Օն Իքինճի 'Ասր Սալիպիյունը» րէսմինի թէմսիլ էտէն պիր եէթմիչ պէչ չօճուգ թապլօսը վար իտի։ Պիր չօգ գավմլարա մէնսուպ չօճուգլար՝ կիրակի Մէքթէպի պայրաղը ալթընտա թօփլանտըլար։ 'Այնի վագիտա պիր չօգ մէմլէքէթլէրտէն, եզճիւմլէ Գօրէա, Ջին, Հինտիսթան, Ճափօն, Մէքսիգօ, Պրազիլ, Թիւրքիա վէ սա՛իրէտէն կէլմիչ օլան մուրախխասլար, մինպէրին էօնիւնտէ թօփլանտըլար վէ տիւնեանըն հէր թարաֆընտա օգունուլան մէչհուր Խրիսթիյան իլահիլէրինտէն պիրիսինի՛այնի մագամլէ քէնտի լիսանլարընտա թէրէննիւմ էթտիլէր։

Պու սըրատա կիրակի մէքթէպի 'ումումի չիրքէթինին իսթաթիսթիգի օգունմադա պաչլանտը, վէ հանկի մէմլէքէթին կիրակի մէքթէպլէրինին իսթաթիսթիգի օգունտու իսէ, իսթաթիսթիգին զըրա՛աթը էհնասընտա, օլ մէմլէքէթին պայրաղը սալօնըն հէր քէսին կէօրէպիլեճէյի պիր եէրինտէ քիւչատ վէ թէչհիր էտիլյօր իտի։ Պու իսթաթիսթիգլէրտէն անլաչըլտըղընա կէօրէ, կիրակի մէքթէպլէրի թէչքիլաթընըն 27,888,479 ա՛զասը օլուպ պունլարըն 16 միլիոնը Մ. Ամերիգատա վէ Գանատատա պուլունմադատա տըր։ Պու մըգտարա 2.50 միլիոն գատար օլան մէ՛մուր վէ մու՛ալլիմլէր տախի տախիլ տիր։ Կիրակի մէքթէպլէրինին 'ատէտի 285.842 տիր։ Էլեկվմ կիրակի մէքթէպլէրի չակիրտլերի սայըսընա 80լիք իսթիյարլատան թուրթ տա պէչիքտէքի չօճուգլարա վարընճայա գատար հէր պօյտան վէ հէր սօյտան միլիոնլարճա նուֆուսը ինսանիյէ տախիլ պուլունմադատա տըր։ Իչպու վասի՛ գումհանտա մէքքիւն 'ալէմին հէր թարաֆընտա տաղըլմըչ օլուպ 'ալէլ խուսուս Խրիսթիյան օլմայան մէմլէքէթլէրտէ քէմալ ը սիւր'աթլէ արթմադատա տըր։

Տիւնեանըն Կիրակի Մէքթէպին կիւնիւնիւն, չիրքէթէ մուխթելիֆ մէմլէքէթլէրտէն պաթէլէկրաֆ պիլտիրիլտիյի վէճհլէ, իքի հիւզտէն զիյատէ լիսանլարտա կէօզէտիլմէսի՝ հազիգի պիր միսիօնէր 'ամիլի իտի։ Կէօրիւնիւր քի օ կիւն նէվճհիվանլարըն տինճէ թա՛լիմ ու թէրպիյէլերի խուսուսընտա պինլէրճէ վա՛զլար վէրիլմիչ տիր։

Տիւնեանըն Կիրակի Մէքթէպի Շիրքէթի՝ քէնտի թարիխինտէ պիրինճի տէֆ՛ա օլմագ իւզրէ, իւչ աէնէտէ պիր վուդու՛ պուլան իմթիմա՛ը 'ումումի մէսարիֆի պիւտճէսինի գափամադա չալըշըը։ Պունըն իչինն թալէպ օլունան 75 պին տօլար պիր դաչ սա՛աթ իչինտէ թօփլանտը։ Պու մէպլաղ՝ չօգճա մէմալիք ի էճնէպիյէտէ կիրակի մէքթէպի թէսավվուր վէ թէչքիլաթընը թէվսի՛ի իչինն չալըշան մէ՛մուրլար իչինն գուլլանըլաճադ տըր։ Մէքսիսի 'ումումի իմթիմա՛լարը պէրթաֆսիլ թա՛րիֆ օլունամայաճադ տէրէճէտէ չօգ օլմուչ տըր։ Փազար կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա, 25 իմթիմա՛ գուդու՛ պուլմըչ օլտըղը կիպի, Փազար ագչամը տախի 100ի միլթէճավիզ իմթիմա՛լար վուդու՛ պուլմուչ, վէ պունլարըն հէփսինտէ տախի այրը այրը նաթըգա փէրտազլար իրատ ը քէլամ էյլէմիչլէր տիր։ Սէօյլէնէն նուֆուգլար արասընտա խասսէթէն ճալիպ ի նազար ը տիգգաթ օլանլար բէ՛իս ի հիւքիւմէթ թէճթ, ՝ Պրաւլին վա՛ըզլարընտան Տր. Ս. Փարգս Բէտմըն, Ճան Վանամէյքըր, 'Արապիսթան միսիօներլէրինտէն Վեր. Ս. Մ. Զուեմըր, Աֆրիգա միսիօներլէրինտէն Եպիսկոպոս Ճ. Ս. Հարցել. Մր. Րօպըրթ Ի. Սփիր, վէ Տր. Ճ. Ուիլպըր Զէփմըն թարաֆընտան իրատ օլունան նուֆուգլար օլմուչ տըր։ Մէճլիսէ բրյասէթ էտէն Վեր. Տր. Ֆ. Պ. Մէյըր մէճլիս իւզերինէ 'ազիմ պիր թէ՛սիր իմրա էթմիչ տիր։

ԻՆՃԻԼԻ ՔԻԼԻՍԷԼԷՐ ՄԻԼԼԻ ՔԻԼԻՍԷՃԷ ՄԻՒՆԱՍԷՊԱԹԸ
(Հ. Մ. Ալէն)

ՊՈՒ պէօյիւք վէ եէթրաֆըյլէ պահսը պէօյիւք պիր ճիլտ տօլտուրա պիլէն պիր մէս՛էլէ տիր։ Գրսա պիր պէնատէ պիզ անճադ անըն քէնարընըն պա՛զը նօգթալարընա տօգունըզ պիր թազմ թէլգինաթտա պուլունա պիլիր իզ։ Պու ճալիպ ի տիգգաթ վէ իւ՛թիգատմըզճա պիլճիմլէ միլեֆկէքիր ինճ. էրմէնիլէրին ֆիքըլէրինտէ պէօյիւք եէր թուրման պիր մէս՛էլէ տիր։ Պու մուհիմմ պիր մէս՛էլէ տիր, զիրա իչպու փէրաքէնտէ ճէմա՛աթլարըն էրմէնի միլլէթինին քիւլէհսինէ օլան 'ալագա վէ միւնասէպէթի քէնտիլէրին աթիսինի թա՛եին էտէճէք տիր։ Իմտի եէնի պիր եէվմի հուրրիյէթին կէլմիչ վէ տուրզունլըզ տէվրինին կէմմիչ օլտըղը չուս զէմանտա, մէմլէքէթին մուխթելիֆ թարաֆլարը արասընտա իսթիլաթ խաթիլարը թէ՛սիս օլունմադատա վէ հէր թարաֆտա թազ հայաթ վէ էֆքեար ճէրէյանլարը հիսս օլունմադատա պուլունտըղը չուս զէմանտէ, Ինճ. քիլիսէլէր այրը վէ միւնֆէրիտ հալտէ եաչայամազլար։ Անլէր միլլէթ սուրէթիյլէ սէօյլէյէրէք, պիր գըսմընը տա քէնտիլէրին թէչհիլ էթտիքլէրի քիւֆիյէ մուա՛յեէն պիր 'ալագա վէ միւնասէպէթտէ պուլունմալը տըրլար։ 60 պին Ինճ. էրմէնիլէր իւչ 2 միլիոն Լուսաւորչականլար արասընտա տահա սըգը պիր

'ալագա վէ միւնասէպէթ՝ եալընըզ տահա 'ալիճէ-
նապանէ պիր բուհա միւչարէքէթինին սէմէրէսի
տէյիլ տիր · անճագ պունտան տահա գուվվէթլի
պիր պա'իս վէ սա"իգա , եա'նի վիգայէ ի միւլկիյէյ
մախսուս սա"իգա ի ճինսիյէ մահսուլը տախի օլաճագ
տըր , զիրա Ինճ. էրմէնիլէր՝ գալպտէն Լուսաւոր-
չական պէրատէրլէրի գատար գուվվէթլի սուրէթ-
տէ միւլէթփէրվէր տիրլէր : Իչպու սէվդ ի թապի'ի
— միւլէթփէրվէրլիք — մէմլէքէթին տէյիչիւմիչ
ահվալընա քէնտիսինի ույտուրմըզ օլուր իսէ , ի'-
թիգատըմըզդա 'այնի միւլէթէ մէնսուպ օլուպ տա
քիւիսէճէ վէ 'իմ ի իւահիյաթճա խուսուսաթտա
պիրի պիրլէրինտէն այրըլմըզ ճէմա'աթլար արասընա
տա տա"իմի պիր միւնասէպէթ իհտաս էտէճէք եէ-
կեանէ գուվվէթ տիր : Պիր մա'նատա պիւճիւմլէ
Ռուսիաթիյան քիւիսէլէր եէքտիկէրլէրինէ 'ումումի
պիր բապըթա ի իթթիհատ իւէ մէրպուէթ վէ միւչթէ-
րիք իսէլէրտէ , էրմէնի Ինճիւլ ճէմա'աթլար իւէ
էրմէնի միւլի քիւիսէլէր արասընատաքի բապըթա
'ազլի վէ բուհանի 'ալագա վէ իչթիրաքլարտան
տահա գուվվէթլի տիրլէր: Պու 'ալագա ճինս վէ միւ-
լէթէ մախսուս օլտըզընտան, տէրին քէօքլիւ օլուպ
ասլա մահվ օլմազ : Ախիրէն պիր էրմէնի մուհար-
րիրին տէտիյի կիպի «Ինճիւլ էրմէնիլէր էրմէնի
օլմագտան ասլա տուր օլմամըշլար տըր :»

Փիչի նազարըմըզտա օլան մէս"էլէտէն պահա
էթմէքլիյին գօլայ պիր իչ օլմատըզընը , վէ 'ալել
խուսուս անըն իչիւն 'ամէլի պիր հալ ու ֆալ ա-
րանտըզը զէման օլ իչին տահա զիյատէ միւչքիլ-
լէչէճէյինի պիւիրիզ : Լաքին չուրասընա միւթմէ"ի-
նիզ քի մէս"էլէնին պիր թագըմ սաֆհաթընը վա-
զըհէն անլամադա վէ պիր գուվվէ ի միւմէյէիզէնին
պիզի թէտրիճէն իրչատ էթմէսինէ միւսա'ատ էթ-
մէյէ պիր ճէհտ էտէր իսէք , միւչքիլաթ ագալի
խաֆիֆլէչէճէք տիր : Պիզիմ սօն նէթիճէլէրիմիզէ
էրիչմէքլիյիմիզէ հաճէթ եօգ տըր : Անճագ զէման
էֆքատար ու միւթալա'աթը քէմալէ էրիչհիրիպ հա-
րէքէթ ի 'ագլանէնին մէյվէսինի հուսուլէ կէթի-
րէ պիլիր :

Եվվէլ պէ եվվէլ չու ֆիքրի էյիճէ խաթըրտա
Թուրմագ զարուրի տիր քի Ինճ. էրմէնիլէրին միւ-
լի քիւիսէյէ միւնասէպէթինին իքի պէլի սաֆհէսի
վար տըր : Պիզ միւլի քիւիսէյէ պագըպ անըն պաչ-
լըճա իքի սըֆաթը մախսուսէսինի եէքտիկէրինա-
տէն Թէֆրիղ էտէճէք օլուր իսէք , պունլար քէն-
տիլիքլէրինտէն Թէ'այիւն էտէրլէր : Ֆիլիսէ պիր
հիւքիւմէթ ի քիւիսէվիյէնին միւմէսսիլի օլուպ իչ-
լերի բուլէթ , գանուն վազ' ու ինֆազ վէ քիւիս-
սէնին մէբասիմ վէ թա'լիմաթ ը մագպուլէսինին
Թէմամիյէթինի մուհաֆազա էտէր : Պու քիւիսէ-
նին սըֆէթ ի 'ուզվիյէսի տիր : Լաքին պունտան
սարֆ ը նազար , էրմէնի քիւիսէսի խուսուսի պիր
մա"նատա միւլէթին ճանընըն Թէճէսսիւմիւ տիր :
Պու իսէ եահիմա սա'յ ու ղայրէթլէրտէն եախօտ հէր
չէյէ նաֆիզ պիր մէրաթիպ ի բուհպանիյէնին հիւքմ
ու նուֆուզընտան իւէրի կէլմէյիպ անճագ Թէրագ-
գյաթ ը Թարիխիյէնին Թապի'ի մահսուլը տըր :
Հէր հագիդի էրմէնի, Լուսաւորչական եախօտ Ին-
ճիւլ օլսուն , պու հագիգաթը հիսս էտէր , վէ քէն-
տիսինի մէնսուպ օլտըզը միւլէթ հայաթընըն իչպու
մախսուսիյէթինտէն այրըմադա արզուսը եօգ տըր :
Օ՝ քիւիսէյի չիմտիքի 'ուզվի սըֆէթ վէ մախ-
սուսիյէթլէրիյլէ Թասվիպ էթսին էթմէսին , էր-
մէնիսթանընը Թարիխի քիւիսէսի , քէնտի միւլի
հայաթ վէ իմանընըն մուհաֆզըզը , օլ անա բուհ
տըր քի օ քէմալ ը իֆթիխար իւէ վէ գալպինին էն
տէրին մէյլ ու մուհապէթլէրինտէ անա Թէվճէ-
ճիւհ էտէր : Իմտի էկէր պիր քիւիսէնին իչպու իքի
ճէհ"էթ վէ մախսուսիյէթլէրինի պէլի սուրէթտէ
կէօզիւմիւզիւն էօնիւնտէ պուլունտըրըր իսէք ,
մէս"էլէյի մա'գուլ պիր սուրէթտէ նազար ը ի'թիպա-
րա ալմադըզ վէ 'ումումի պիր Թարզտա «Ինճիւլ
քիւիսէլէրին եախօտ անլէրին ա'զալտրընը Թէչքիլ
էտէնլէրին էրմէնի միւլի քիւիսէսինէ նէ՞ 'ալագա
վէ միւնասէպէթտէ պուլունմասը լազըմ տըր ,»
սիւ"ալընա ճէվապ վէրմէքլիք նիսպէթէն գօլայ պիր
չէյ օլուր : Պիրինճի խուսուստա , եա'նի քիւիսէյէ
պիր հիւքիւմէթ ի բուհպանիյէ մագամընտա օլան
'ալագայը Թէտգիգ ու միւզաքէրէ էթմէնին ագալ-
լի մու'այէնէ վէ 'ամէլի նէթիճէլէրէ պա'իս օլաճագ
Թէտգիգ ու միւզաքէրէսինին զէմանը հէնուզ կէլ-
մէմիչ տիր : Ինճիւլ քիւիսէլէրիյլէ միւլի քիւիսէնին
տահա սըգը քիւիսէվի միւնասէպաթտա պուլու-
նապիլէճէքլէրի , եախօտ հաթթա քիւլլիյէն պիր-
լէչէճէքլէրի զէմանընը կէլիպ կէլմէյէճէյինի հիչ քիմ-
սէ գաթ'ի սուրէթտէ քէտտիրէմէզ : Շիմտիքի
հալտէ նէ՛ պիր նէ՛ տէ տիկէր Թարաֆ պու կիպի
չափրաչըզ պիր մէս"էլէյէ կիրիչմէյէ հազըր կէօ-
րիւնմէյօր : Էրմէնի Թարիխինէ վագըֆ օլան հիչ
պիր քիմսէնին Թագտիս վէ իհեա օլունմըշ անա քի-
լիսէնին պիլճիւմլէ էվլատլարընը քէնտի ապա վէ
էճտատլարընըն եուրտընա կէրի չաղըրմասը գա-
տար կիւզէլ պիր հէտէֆ ի ամալտան միւթէ"էսիր
օլմամասը գապիլ տէյիլ տիր , վէ միւլի օլտըզը գա-
տար Ռուսիաթիյանա եագզըզը օլան իչպու հէտէֆ ի
ամալըն սիյանէթ ու մուհաֆազասը խաթրը իչիւն
զէմանէմիզէն էն զիյատէ ճալիպ ի տիգգաթ մէս"է-
լէլէրինի էլէ ալմադա չալըշըպ չապալամալը ըզ :

Պու չէյ պիզի միւլի քիւհէնին 1,600 աէնէէաէն պէ-
րու միւլի հայաթըն թէճէէսսիւմիւ մագամընտաքի
իքինճի ճիհէթ վէ մախսուսիյէթինէ կէթիրիր։ Էր-
մէնի գավմընտան պահս էաէրքէն ճիսմանի թա-
րիխ իւլէ տինի թարիխտէն պահս էթմէքլիք պի-
հուաէ տիր։ Անըն թարիխինտէ պու կիպի պիր
թէճրիպ եավմագըզ իմքանսըզ տըր։ Պու տինճ
գավմըն վասպուրականտա գուհուր էթմէսինտէն
պու կիւնքի կիւնէ գատար օլան թարիխի էսա-
սէն տինի օլմուշ տըր։ Անըն սիյասի թէչքիլաթը
հէվի տէրէճէլէրտէն, եա՛նի գապիւէ րէ՛իսի իտա-
րէսինտէն թուէթ տա թաճտար հիւքմտարըն իտա-
րէսինէ վարընճայա գատար պիւճիւմէ սաճհէլէր-
տէն կէչմիշ տիր։ Անըն հիւքմ ու նուճուզ մեր-
քէզլերի Երասխ սահլինտէն Քիանոս սէվահլինէ
գատար տէյիշմիշ վէ 'ազըպէթ էհալիսինն սա՛իր
եերլերէ մուհաճէրէթլերիյէ վէ պա՛խի ինգըրազ թէ՛-
սիր ու նուճուզլարէ զա՛իֆլէնմիշ օլարագ անըն
րիյասէթլերի վէ հիւքիւմէթլերի մահվ ու զա-
՛իլ օլմուշլար տըր։ Լաքին պիւթիւն պու վագթ-
լար զարճընտա հագիգի գո՛ւվվէթ էյլէ՛ւ էտէ։ Սա-
նըրսըն հիչ պիր չէյ անը մահվ ու իզալէ էտէճէք
գուվվէթի հա՛իզ տէյիլ իտի։ Տիւշմէնլէրինին նէ
թէ՛ատէրլերի, նէ տէ ֆիթնէ ու ֆէսատլարը պիր
չէյ եաֆիամատըլար վէ 'աճախ տիր քի 'այնի քիւր-
սէ, քէնտինին ճէնկ ու սավաշընըն պիւճիւմէ է-
սէր ու 'ալամէթլերինիթաշըմագլէ պէրապեր, միւ-
լէթ զէքեա վէ գուվվէթինի հա՛իզ օլարագ հալա
պագը գալմագտա տըր։ Պիւթիւն Թարիխտէ անա
պէնզէր հիչ պիր չէյ եօգ տըր, օլսա օլսա Երու-
սաղէմին մահվ ու ինգըրազը զէմանընա գատար
պէնի Իսրայէլ Թարիխիյլէ Թաֆսիգ ու մուգայէսէ
էտէպիւիր իզ։ 'Աճէպա պու պագանըն սըրր ու
հիքմէթի նէ՞ տիր։ Անըն հիչ պիր սըրր ու հիք-
մէթի եօգ տըր։ Թարիխճէ 'ումմումի պիր հագի-
գաթ տըր քի մահվ ու ինգըրազա գարշը էն գուվ-
վէթլի մանի՛է քէմալ խայալը տըր։ Միւլէթին թէ-
չէքքիւլ հալընտա պուլուճնտըղը սանքի իւք զէման-
տան իմ՛պիպարէն 'ագըլը րէ՛իսլեր Գալիլեանընն սէ-
վահլինտէն քէնտիլերէ կէլէն նէնի վէ գուվվէթ-
պախչ քէմալ խայալընը խահիշլէ գապուլ էթ-
տիլեր վէ օ զէմանտան իմ՛պիպարէն էրմէնի միւլէ-
Թինին Թարիխի Քրիստոսըն Ինճիլինին էսաս վէ
տէսթիուլարը իւլէ ուօգուճտու։ Սա՛իր միւլէթլեր
քէնտիլերին քէմալ խայալարընը սէն՛աթտա, ֆէլ-
սէֆէտէ, ֆէննի մուսիգի տէ պուլտըղար իսէ
տէ, էրմէնիլեր իշպու զայէթլէ 'ագիլ օլան ու-
մուր իւլէ իմ՛պիզալ էթմէքլիք իչիւն հիչ պիր զէ-
ման մաֆխուզ սերվէթ վէ խալի վագթա մալիք օլ-
մայարագ, քէնտիլերին էֆքեար ու ամալլարընը սա-
տէ պիր հայաթ Ինճիլինին էթրաֆընա Թօփլատըղար։
Պունըն նէթիճէսի չուս օլտու քի անլէր Եուշտաֆլուզ,
ֆուրթունայա կէօքս վէրմէյի, սա՛իրլէր պօյ տու-
րուր իքէն իչլէմէյի, սա՛իրլէր ֆիւթուր կէթիրիր
իքէն իւմիտ էթմէքլիյի, սա՛իրլէր տինսիզլիք կիր-
տապընա պաթտար իքէն ինանմագըզը Եօչէնէլէր։
Իչթէ պու Իսրահիլյան քէմալ խայալը տըր-կէրչի պու
չօգ տէֆ՛ա խաթայա վէ պաթըլ ի՛թիգատա
սիւրիւքլէնէրէք րիվայէթվէրեսթիք իւէ աղըրլաչ-
մըշ տըր, — քի 'ազըպէթ էրմէնիլերի էմսալըզ
մուհաթտարալար վէ էլէմ ու քէտերլէր իչինտէն
կէչիրմիչ, վէ անլերէ իւչ իմփէրաթօրլըգտա մու-
հիմմ պիր մէվզը' վէրմիչ տիր։ Էկէր պիզ էրմէ-
նիլերէ մախսուս մ՛ասիր վէ մուվաֆֆագիյէթըն
մատտի էսերլերինի արաչտըրաճագ օլուր իսէք,
պունլարը անլերին քիւհսելերի իւէ մանասթըր-
լարընըն վազդարը ֆագաթ կիւզել Թարզը մի՛-
մարիլերինտէ պուլուր ըզ։ Էկէր պիզ անլերին է-
տէպի տէհալարընըն մահսուլընը արաչտըրըյօր ի-
սէք, մէչհուր էրմէնի մուհարրիրլերինին մուհար-
րերտաթը տինիյլերինի էֆքեար ու միւթալա՛աթըն
հիւան ու գուվվէթի ճիհէթինտէն էմսալըզ վէ
պինագիր պուլուր ըզ։ Պունտան պայդա էկէր պիզ
էրմէնիլերին կէրչէքտէն պէօյիւք ատէմլերինի արաչ-
տըրաճագ օլուր իսէք, սայքի 'ալէլ 'ումումի պու-
լուր ըզ քի անլէր րուէսա ի տինիյէ տիրլեր, հա-
խսօտ Թա՛պիր ի ախերլէ, մէնսուպ օլտըգլարը մի-
լէթին քէմալ խայալլարընը քէմալը սատագլէ
իզհար էտէնլեր վէ անլերի քէնտիլերին աֆվար ու
հարաքաթլարընտա Թէճէսսիւմ էթթիրմիչ օլան
քիմսելեր տիր։

ՏԷՐՈՒՆԻ ՀԱՑԱԹ

ՏՈՒ՛Ղ ՍԱ՛ԱԹԼԱՐԸ

«Ա՛յագլարըյլէ 'աճէլէ էտէն գայար։ (Խմս. 19. 2)։ «Զիրա ճանըմը էօլիւմտէն, կէօզ-
լերիմի կէօզ եաչընտան, այաղըմը գայմագ-
տան սէն խէլաս էթտին։» (Մէզ. 116. 8)։

Ե՛ԼՕՄՐ պիր եօլ տըր, վէ պիզ եօլճուլար իզ։ Պու եօլ հէր նէրէտէն տէ կէչէրսէ անտէն եիւրիւմէլի իզ։ Օլ եօլ զէվգ ու սէֆա տէրէչլերի եանընտան վէ կէչիլ չիմէնզարլար, մէչվէլերլէ եիւքիւ ազաճլար, իւմմըտլերին էսրարէնկիզ վէ կէօլկէլի օրմանլարը, Թէրէֆֆիւ՛ին նուբանի վէ սէրին եաչլարը, վէ միւչքիլաթըն սարփ եօլլարընտան կէչէպիլիր։ Հէմ տախի մուսիպէթլերին տէ-
րին վէ կիւնէչսիզ վատիլերի, օսանճըն վասի՛ վէ տիւզ սահրալարը վէ նիհայէթ Քա՛ալիյէթին վէ

ճչէտ ու իզտամըն պէօյիւք ճատտէլէրինտէն տէ կէչէպիլիր։ Պիզիմ տիզլէրիմիզ Նէ գատար տէրմանոզ օլսա, ատըմլարըմըզ Նէ գատար գարարսըզ օլսալար, վէ հօլըն տիքէնլէրիյէ այագլարըմըզ գանատա, վէ արգամըզտան գըրմըզը իզլէր պրագսագ, տիւչէրէք վէ գայարագ ա'զալարըմըզ ճէքճա չէքսէլէր, վէ եուվարլանմա վէ ուչրուսմտան տիւչմէ մուխաթարալարը տախի պուլունսա, մուգատաէրին սէսի փէք չէտիտ վէ գաճ'ի թարզտա «եիւրիւ» տէյիւ Նիտա էտէր։ Եիւրիւմէլի իզ· պիզիմ կիւնէչտէն եանմըշ, գարարմըշ ալնլարըմըզ իզլէրինէ տամղալանմըշ օլան հիւքմ պու, պիզիմ հէր կիւնքի ճա'ալիյէթիմիզ իչիւն պիզ իւղտ էտիլէն փէյղամ պու, վէ քէմալը սիւր'աթ վէ սատագաթլէ իթա'աթ էտէճէյիմիզ էմր պու տըր։ Էվվէլ, եիւրիւմէք կէրէք տիր։

Լաքին հայաթըմըզըն պու հօլճըլըզընտա պիզիմ իճրա էտէճէյիմիզ իչ՝ քեամիլէն պիր քէօլէնին իչինտէն վէ գատէրէ միւթի' օլմադտան 'իպարէթ օլմայըշ, 'էօմրիւն հօլընըն ինթիխապընտա վէ ինթիխապ օլունան հօլտա տէվամ էթմէքտէ, եախօտ անտէն տէօնմէքտէ պիզիմ տախի պիր հիսսէմիզ վար տըր։ Պիզիմ գուտրէթիմիզ տէրէճէճինտէն իւսթիւն մէս'էլէլէր պուլունտըզը վէ անլէրի հալ էթմէք պիզիմ ֆէհմ վէ իտրաքըմըզ հուտուտը տախլինտէ պուլունմատըզը տօզրու իսէ տէ, 'էօմրիւն ճիւմլէ մէս'էլէլէրի պիլա թէֆրիգ պէօյլէ տէյիլ պիրլէր։ Ալլահըն պիւթիւն քեա'ինաթը չամիլ օլան իրատէթինտէ պիզիմ իչիւն տախի թա'ինն օլունմըշ պիր հիսսէ վար իսէ տէ, օլ հիսսէ պիզիմ պաչլարըմըզտան եիւքսէք օլան իլահի պիհատտ ֆիքրէ 'ա'իտ օլուպ, անա մութլագա վագըֆ օլմադ պիզտէն թալէպ օլունմազ, ամմա հուրը իրատէթ սահիպի ատէմլէր վէ եափտըզըմըզըն մէս'ուլիյէթինի հիսս էտէն ատէմլէր հալինտէ պիզիմ հիսսէմիզի կէօրմէմէզլիք էտէմէյիզ։ Վէ իչլէթ պու սէպէպտ մէպնի, 'էօմրիւն թարիգինի սէչմէքտէ պիզիմ տախի հիսսէմիզ վար տըր, վէ անտէ պիզ մուգատատէրին սէվգիյէ եիւրիւմէքտէ պուլունաճաղըզ։ Մատտի 'ալէմտէ հէր չէյ իչիւն պիր հօլ, պիր չէվրէ վէ պիր տէվր չըզըլմըշ տըր, քեա'ինաթտա ճարի օլան գանունլար, թապի'ի գանունլար վար տըր, վէ անլէր անտէ եիւրիւմէքտէ տիրլէր, լաքին բուհանի 'ալէմտէ պէօյլէ տէյիլ տիր, խսանալարըն ֆա'ալիյէթինինէ մէյտանը գայէթլէ վասի', անլէրին իսթի'տաալարը փէք ֆարզը վէ ինթիմալիյէթլէրի թա'րիֆի նագատլ սուրէթտէ միւթէնէվվի' տիրլէր։ Իմտի պիզիմ հուրը իսթիյարըմըզ վէ հուրը իրատէթիմիզէ սէչմիյիմիզ հօլտա եիւրիւմէլի, վէ անտէն իլէրի կէլէճէք մա'Նէվի մէս'ուլիյէթին պիւթիւն աղըրլըզընա պիզիմ հօրգուն օմուզլարըմըզ հազըր պուլունմալը տըրլար։ Եա զէլալէթ եա հադիգաթ, եա պօչ մանգուզլիյէթլէր վէ կէչիճի զէվգ ու սէֆալար, եա 'ալի մէյլլէր վէ Նէճիպ թա'գիպաթ, եա գուլմէթ եա Նուր թա'րիգինտէ եիւրիւմէլի իզ։ Լաքին Նէ՛ մութլու օնա քի ինթիխապընտա եանըլմազ վէ գարաըրընտան չայմազ։

Պէն տախի, է՛յ Ալլահըմ, Նաթըգ մախլուգ մադամընտա ֆիքր վէ իրատէթլէ մուխթասըֆ պիր զաթ հալինտէ, պէն տախի քէնտիմ իչիւն սէչմէյէ հուրը պրագզըմըշ ըմ։ Էվվէլ, պունու պիւրիւմ, վէ տիւչար օլտըզըմ մուվաֆֆագիյէթսիզլիքլէր իչիւն սանա գարչը մըրըլտանամամ, դայըպ տիւչմէքլիյիմ իչիւն սէնի իթհամ էտէմէմ. լաքին պիւէ պիւէ չօդ տէֆ'ա պու տէրէճէ քէօր վէ տիվանէ օլանլարըն սայըսը Նէ՛ գատար պէօյիւք տիր . . . Տէրունիմտէն ճօչան պու պիւկի իւէ պէրապէր, չու միւթէվազը' հիսսիյաթա, տօզրու ինթիխապը պաչա չըզարմագտա զա'իֆ պուլունտըզըմ հիսսիյաթընա մալիք իմ. ֆագաթ պու զա'իֆլիք իչիւն տէ եինէ պէնիմ մէրիզ մուհապպէթլէրիմ վէ արզուլարըմմէս"ուլ տըրլար. հադիգի մէնֆա'աթըմը թէֆրիգտէ ճահիլ իմ, ամմա պու ճէհալէթիմ պէնիմ գուսուրլարըմտան վէ հադիգաթա թալիպ օլմադտա պիգայտ պուլունմամտան իւէրի կէւիր, վէ եինէ պէնի մէս'ուլ տիւչիւրիւր։ Էօյլէ իսէ Նէ՞ էթմէլիմ. եիւզ իւսթիւ պրագզըմըշ վէ մէթրուք պիրիսի՞ միմ։ Ինայր, խայր, է՛յ հօլտան սաֆիմըշլարըն պէօյիւք Տօսթու, Սէն պանա հօլըմը իխթիյար էթմէքտէ, վէ իսթիգամէթ թարիգէրիմի տիւզէլթմէքտէ եարտըմ էտէճէքսին, էլվիրիր քի պէն զա'աֆըմը հիսսէ սանա, էվվէլ, հագիգաթըն եէկեանէ թարիգինէ, սէմավի խէլտա Ազըլընըն գափուսընա միւրաճա'աթ էտէյիմ։

Է՛յ սէմավի հիքմէթ Ցիսուս, սէնին հիքմէթինին պիթմէզ, տիւքէնմէզ վէ սէօնմէզ Նուրընտան բուհըմա պիր չէօ'լէ իհսան էյլէ քի, սապիթ ատըմլարլէ հայաթ թարիգինտէ եիւրիւյէյիմ. վէ էնէ ի հիքմէթին թէճրիպէ ի զաթիյէսիյէ «Այագլարըյլէ 'աճէլէ էտէն գայար» տէյէրէք վէրտիյի գէյմէթլի տէրս՝ պէնիմ իչիւն նաֆիլէ օլմասընն։ Սէնին թէնպիհլէրին այագլարըմա Նուր, վէ էմրլէրին չու պէրրիյէ հօլճըլըզընտա պուլութ վէ աթէչ 'ամուտը օլսունլար։ Էվվէլ, հայաթ գափուսը, թարիգ, հագիգաթ վէ հայաթ սէն սինն եա՛ Բապպ, 'էօմրիւմիւն պու հօլճըլըզընա չապուդ խիթամ վէրէսին տէյիւ տու'ա էթմէմ, խայր, օլ հօլ Նէ գա-

տար տախի կիւճ օլսա, անտէ եւրիւմէյէ արդուքէշ իմ, լաքին անճագ չունու րէճա վէ նիյազ էտէրիմ քի, սէն պէնիմ ատըմլարըմա տէյլէթի, վէ տիթրէք տիզլէրիմէ գուվվէթ իւնան էյլէյսին։ Եա՛ Ծիսուս, զա՛աֆըմը պիւէրէք, միւթէվազը՝ րուհ իլէ սանա կէլիրիմ, վէ հէր կիւն սէնին 'իւնայէթինէ, «Զիրա ճանըմը էօլիւմատէն, կէօզէրիմի կէօզ հաչընատան, այաղըմը դայմագտան սէն խէյսա էթմէին,»տէյիւ նիտա էտէրիմ։ ՏՈՒ'ԱՓԵԱՐ

ՀԱՅԱԹ ԹԱՍՎԻՐԼԷՐԻ

ԷԼ ԳՕՆՈՒԼՄԸՇ ՕԼՄԱԴՍԸԶԸՆ ԹԱԳՏԻՍ Ի ՆԷՖՍ

Պէօյիւք իրատլարը օլան պիր գաչ իլ սահիպլէրինին քէնտի իլէրինի պրագըպ տա ինճիլ մէ"մուրիյէթինէ հաւատ սա՛իր Սրիսթիյան իլինէ կիրմէյէ նիյէթ էթմիչ օլանլար իւզէրինէ ախիրէն տիգադաթ տա՛վէթ օլունմըշ տըր։ Սաղ 2000 տօլար կէլիրի օլան պիր ատէմ՝ թագրիպէն անըն հարըսընը վէրմէյի վա՛տ էտիյօր։ Սա՛իլէրին 3000ատէն 7000 տօլարա գատար իրատը վար, վէ պիրիսինին 10,000 տօլար սէնէվի կէլիրի վար տըր։ Պունլարըն ճիւմլեսի իլէրինտէ օլան պու մուվաֆֆագըյէթլէրինի սէնէլէրճէ քէմալը ղայրէթլէ չալըշըպ չապալայարագ էլտէ էթմիչլէր, վէ չիմտի օրթա հաչլարընա եագլաչմագտա եախօտ զաթէն օրթա սինինլէրինէ վասըլ օլմուչլար օլուպ՝ քէնտի մէվզը'լէրինի պրագըպ տա 'էօմրլէրինի Ալլահըն քէլամընը վա'զ վէ թա'լիմ էթմէյէ վաֆգ էթմէք իչիւն արզու պէյան էտիյօրլար։ Անլէրին պու ֆէտաքեարլըզը 'ադիլանէ վէ Ալլահա մագպուլ պիր չէյ մի տիր։

Պիր գաչ սէնէ էվվէլ պիր ատէմ թանըր իտիք։ պու ատէմ կիթտի վէ չէհրին վարօշլարընտան պիրիսինին էհալիսի արասընտա եէրլէչտի, վէ ֆամիլեասը իլէ պէրապէր մունթազամ սուրէթէտ հազընատա պուլունան պիր քիլիսէյէ տէվամ էթտի։ Օ 'ադըլը պիր սէն'աֆքեար օլուպ՝ թագա'էն ազ սէօյլէյէն վէ չէքինէն պիրիսի իտի։ Պա'զէն ատէմլեր արասընա կիրէր իտի իսէ տէ, ազ տիգադաթ ճէլլպ էտէր իտի։ Անըն կէլտիյինտէն սօնրա քիլիսէտէ իլք տէֆ'ա օլարագ Ամէրիգան Պօրտ իչիւն ագչէ թօփլանտը։ Պու տէֆ'ա հէր հանկը վագըթտան զիյատէ հասըլաթ օլտու, վէ պունուն սէպէպի օլ ատէմին ճէօմէրտլիյի օլտըը անլաչըլտը։ Էվվէլտէն օլ ատէմ խուսուսիյէ Ամէրիգատան տիչարը օլան միսիօներ իչինէ հիւսն ի թէվէճճիւհ հիսս էտիյօր, վէ քէնտի խայրխահլըզընըն պաչըճա մէրքէզի Պօրտ չիրքէթի օլտըը զանն օլունտու։ Լաքին տախիլի միսիօներ իչի իչիւն տախի փարա թօփլանըլտըզընտա եէնէ անըն վէրտիյինտէն զիյատէ իտի, ամմա քիլիսէտէ քէնտի էվլէրի իչիւն օլ սէն'աֆքեարտան չօգ զիյատէ մասրաֆ էտէն ֆամիլեասլար պուլունուր իտի։ Նայրխահ չիրքէթլէր իչիւն հէր տէֆ'ա փարա թօփլանըլտըզընտա տախի 'այնի չէյ վագը' օլտու։ Վագըթ վագըթ քիլիսէնին չէքմէճէլէրի իչինտէ, քիլիսէնին տէֆթէրինտէ զիքր օլունմայան մագսէտլէր իչիւն, ագչէ ճէմ' էտիլիր վէ պունլար օլ ատէմին հէտիյէլէրի իտիլէր։ Ատէմ քիլիսէնին մասրաֆլարընա տախի էվէյի եարամ էտէր իտի։

Պիր վագըթ սօնրա պու ատէմ քէնտի պէօյլէ 'ատէթին խարիճինտէ օլան խայրխահլըզընըն սէպէպինի իզահ էթտի։ Պիր ֆուրսաթլէ՝ էճնէպի տիյարտան 'ավտէթ էթմիչ օլան պիր միսիօներին վա'զընտան միւթէ"էսսիր օլմուչ օլարագ՝ 'էօմրիւնիւ Ինճիլին էճնէպի մէմլէքէթլէրտէ վա'զընա վաֆֆագ էյլէմէյէ դարար վէրտիյինի, ամմա մուվաֆֆագ պիր միսիօներ օլմագ իչիւն հէր հալտէ լազըմ կէլէն խասսիյէթլէրին թագ'էն քէնտիսինտէ պուլունմատըզընա չարչապըդ գանտըզընը սէօյլէտի։ Օլ վագըթ քէնտի փարասընը Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւն հայըլմասընա եարտըմ էտէպիլէն քիմսէլէր իչիւն վագֆ էթմէք դարարընա կէլտի։ Սէն'աթընտա միւսլիմա"իտ օլտըզը իչիւն անըն միւթէխասսիսի օլտու, վէ հիչ իշսիզ գալմազ վէ էյի իւճրէթ ալըր իտի։ Սրիսթիյան իչինի քեամիլէն նազար ը միւթալա'ատան կէչիրտի։ Մասասը իզէրինտէ Սրիսթիյան քիթապէթինտէն ճիլտ ճիլտ քիթապլար սըրա իլէ տիզիլմիչ իտի։ Հէտիյէ էտէճէյի ագչէլէրին մըգտարընը տիգադաթլէ թէֆթիչ էթտիքտէն սօնրա գարարլաչտըրըր իտի։ Սէնէտէն սէնէյէ անըն վէրտիյի ագչէնին եէքիւնիւ տիյարտա եախօտ տիյարտան խարիճտէ պիր միսիօներ սագլամագա էլվէրիր վէ արթար իտի պիլէ։ Պու ատէմին էօրնէյի քէնտիսինին մէնսուպ պուլունտըզը քիլիսէյի, քէնտի վէրկիլէրինի արթարըմագ վէ պու չէյի քէնտիլէրէ իւ կիւճ էթմէք պագընտա ուչանտըրտը։

'Ահէպա պու ատէմ քէնտի սէն'աթընը պրագըպ տա քէնտի կէչիմի իչիւն պաչգալարա միւհիմճ օլսա, պիր 'իլմ ի իլահի մէտրէսէսինտէ իւքի եախօտ իւչ սէնէլէր կէչիրսէ, վէ սօնրա րէսմի պիր սուրէթտէ միսիօներ մագամընտա քիլիսէ թարագընտան տըչարը կէօնտէրիլճէճէք օլսա իտի՝ տահա զիյատէ միւքէմմէլ պիր թարղտա թագտիս ի նէֆս էթմիչ օլաճագ մը իտի։ Անը թանըյանլար անըն

քէնտի սէն'աթընտա գալմասըլէ, վէ ինճիլին խըտմէթինէ քէնտիսինտէն զիյատէ միւնասէպէթի օլանլարա քէնտի գազանճընտան հիսսէլէր թախսիս էթմէսիյլէ հիքմէթլէ վէ Ալլահըն տէլալէթինէ կէօրէ հարէքէթ էյլէմիչ օլտըղընա հիւքմ էյլէտիլէր։

Քէնտիլէրինի Ինճիլի վա'զ էթմէյէ վագֆ էթմիչ օլանլարա եարտըմ էթմէք իչիւն, փարա գազանմազա սա'յ ու զայրէթ էտէնլէր, մա'աչլարընա եարտըմ էթտիքլէրի քիմսէյլէր գատար Ալլահըն 'ինտինտէ մագպուլ վէ Խրիսթիյանլար արասընտա միւ'թէպէր զաթլար տըրըլար։ Ատէմլերի Քրիստոսա ճէլպ էթմէք իչիւն անլերին Թէ'սիրի, անլերէ Ինճիլ մէ'մուրը մագամընտա էլ գօնուլմըչ օլտըղընտա նէ գատար ֆա'իտէլի օլաճագ իտի իսէ՝ օլ գատար ֆա'իտէլի օլա պիլիր։

ՖԷՆՆԻՑԱԹ

ԹԷՐՊԻՑԷ Ի ՍԸՆԱ'ԻՑԷ

(Մ. Մ'ՆաւէՖն)

(Միաց. Ընկ.ըն Էրզրում վիլայէթինէ տէբիլէրէ նազըրը)

Սընա'ի թա'լիմ ու թէրպիյէ տէմէքլէ, չակիրտի ինսանլարըն միւթաատ իշլերի իչիւն հազըրլամագ անլարըզ։ Մէսէլա, պու թէրպիյէ չիֆթճիլիքաէ վէ չիֆթճիլիք իչիւն, մէխանիքի սէ'աթլար վէ պէյթի իշլեր իչիւն թա'լիմ ու թէրպիյէ տէմէք տիր։ Թէրպիյէ ի սընա'իյէնին իչթիղալաթը ճիքըրիյէ իլէ հիչ 'ալագա վէ միւնասէպէթի օլմայըզ, իչի էհալինին էն սէֆիլ, էն վազի' վէ էն 'ումումի սէն'աթլարըն մա'լիւմաթը նազարիյէսի վէ միւմարէսաթը 'ամէլիյէսիյլէ տիր։

Միւթէմէտտին միլլէթլերին մէ'արիֆէ 'ա'իտ չիմաիքի հարէքէթլերինտէն հիչ պիրիսի քէնտիլէրին իզթիհսատի, սընա'ի, իճթիմա'ի վէ ճէրահայաթլարը իշլերինտէ կէչէն 'ասրտա Թէրպիյէ ի սընա'իյէ իչիւն պաչանըլմըչ օլան հարէքէթի գատար տէրին Թէ'սիր ու նուճուզ իճրասընա մէտար օլմամըչ տըր։ Թէրպիյէ ի 'ումումիյէ լէհինտէ արասրզտա հիւքմ սիւրէն հարէքէթէ մուվաֆըգ պիր իսթիդամէթ վէրէպիլմէք իչիւն Թէրպիյէ ի սընա'ի յէ Թարիխինէ պիր 'աթֆ ը նազար էթմէք ղայէթլէ ճա'իտէլի օլապիլիր։

Շիմտիքի Թա'լիմ ու Թէրպիյէ ուսուլլարը նիսպէթէն տահա եէնի տիրլեր։ Էվրօփա մէքթէպլերինին փրօկրամլարը նէ Եունան, նէ Րօմա, նէ ատ Մբսըր, եահօտ Պապէլ ուսուլլարընտան նէչ'էթ էյլէմիչ օլմայըզ, անճագ գուրունը վիւսթաընըն մէքեաթիպ ի տինիյէ փրօկրամլարընտան իլերի կէլմիչ տիրլեր։ Օլ գատիմ 'ասրլարտա 'ատի ատէմ սըղըր միսիլու ֆաթիհին զանայիմի սայըլըր վէ պիր հիւքմտար եահօտ փրէնսէյէ տիկերինէ կէչէր իտի։ Պիզճէ չուրասընը պիլմէք զայէթլէ մա'նատար տըր քի, օ զէմանլարըն հիւքմտարլարը եազմադ, օգուտադ պիլմէյիպ, անճագ 'իլմի վէ Թահսիլի Թահդիր էտէրլէր իտի։ Եալընըզ բուհպան սընֆը իտի քի տիւնեատան չէքիլմիչ օլարադ Թահսիլ ի 'իւլում իլէ իչթիղալ էտէր իտի։ Օ զէմանլարտա Թահսիլ ի 'իլմինին եէկճանէ հէտէֆ ի մադսուտը Ֆ. Մուգատտէսի օգուչապիլմէք վէ տինի իւզերինէ միւլահազա էթմէք իտի։

Հուրրիյէթ ի սիյասիյէնին Թէարիճի Թէրադզըսը իլէ պէրապէր, Թէպապէթ վէ հուգուգ կիպի իսթիհսալար տաԽի Թէրադզը էթմէյէ, վէ անլերէ սաիք օլանլար ճէմ'իյէթ ի պէչերիյէտ միւհիմէրէմ վէ միւ'թէպէր մէվզը'լէր Թուսթմաղա պաչլատըլար։ Թէմէլիւք հուգուգը քէսպ ի գուվվէթ էյլէտի, վէ հէր ատէմ քէնտինին իչթիղալաթ ը սընա'իյէսինին սէմէրէսինէ սահիպ վէ նա"իլ օլմաղա պաչլատը։ Թարիխ ի էզմինէ ի միւթէ"էխխիրէտ պիրինճի տէֆ'ա օլարադ հայաթ՝ 'ատի քիմսէնին նազարընտա պիր գըյմէթի հա'իզ օլտու վէ ճէմ'իյէթ ի պէչերիյէնին կէօզիւ էօնիւնէ միւսթագպէլ իմքան վէ գապիլիյէթլէր վա'ղարըյլէ տօլու չաչա'ալը ուճուզլար աչտը։

'Ատի ատէմ' ֆէրդլերին Թա'լիմ ու Թէրպիյէ սայէսինտէ նէ վէճհլէ 'ալի ճահ ու մէհնէտլերէ եէթիչտիքլերինի վէ քէնտիլերին մատտի հալլերինի նասըլ իսլահ էթտիքլերինի կէօրերէք, վէ օլ նիւքսէք մէվզը'լերէ եէթիչէնլերին քէնտիսի կիպի 'ավամմ Թապադալարընա մէնսուպ իտիքլերինի նազար ը ի'թիպարա ալարադ պիթթաալի' քէնտիսի տախի մէ'արիֆին նի'մէթ վէ ֆուրսաթլարընտան պիլիսԹիֆատէ ահվալընը իսլահ էթմէյէ գարար վէրտի։ 'Ատի ատէմին Թա'լիմ ու Թէրպիյէ օլունմասընա մախսուս իչպու դարարը՝ էլեէվմ պիւթիւն միլլէթլեր արասընտա հիւքմ սիւրէն վէ պու կիւն միլլէթճէ միւրաճա'աթ էթմէքտէ օլտուղըմըզ մէ'արիֆ ի 'ումումիյէնին պաչլանըղընը իտի։

Լաքին էհալի չապուդ անլատը քի բուհպանա մախսուս Թա'լիմ ու Թէրպիյէ քէնտինին մուդթաղիյաթընա մուվաֆըգ կէլմէյօր, վէ մէքթէպլերտէ հիւքմիւ ճարի օլան փրօկրամլար եալընըզ բուհպան եահօտ մու'ալիմ հազըրլամագ մադսէտիյլէ Թանզիմ էտիլմիչ օլմաղլէ, 'ավամմ ը նասընն էվլատլարընը քէնտիլերին իչթիղալաթ ը հայաթիյէլերինէ հազըրլամաղա քիւլլիյէն ղայր ի միւսա'իտ իտիլէր, վէ օրԹա 'ասրլարըն մէյլլերի վէ 'իլմլերի իլէ Թէչէքքիւլ էթմիչ մէքթէպլէրտէ՝ անճագ քէնտիլէ-

բին էճատատան գալմա սէն'աթլարընատան գաչընա-
բաղ թէպապէթ, տա'վա վէքեալէթի, մի'մարլըգ,
մաքինիսթլիք վէ սա'իրէ կիպի էն 'ալի 'իլմի մէս-
լէքլերէ կիրմէյէ չալըշանլարա եարար իսի։ Պիր
վագթ մէքթէպին վէրտիյի իշպու ռէմերէ պա'իս ի
մէմնուն իյէթ իսի։ Զօղլար քէնտիլերին իչթիղա-
լաթ ը վազը'էլերինէ պաղարագ, վէ մատտի վէ
իճթիմա'ի էն ա'լա սէմերէ վերէն մէլէքլերէ տա-
խիլ օլարագ, քէնտիլերին ահվալընը՝ իսլահ էտէ-
պիլտիլեր, վէ լաքին պու հալ ուզուն միւտատէթ
տէվամ էտէմէզ իսի։ 'Ավամմ ը նաս եվլատլարընա-
տան մէքթէպ նի'մէթլերինատէն միւթէհնա'իմ օլմագ
իմթիյազաթընա նա'իլ օլանլար արթըգ քէնտի է-
պէվէյնլերինին սէն'աթ վէ հայաթընա 'ավտէթ էթ-
մէմիլեր։ Էն 'ալի սէն'աթլարա ռաղիբ օլանլարըն
մըգտարը հատտէն աչըրը չօզալար։ Մէքթէպ թա'-
լիմ ու թէրպիյէսի ալանլար հազըրլանմամըշ օլ-
տըգլարը թիճարէթ իչլերինատէ մուվաֆֆագ օլ-
մատըլար։ Թաչրա հայաթ ու իչթիղալաթը մէք-
թէպ թա'լիմ ու թէրպիյէսինատէն խութիճատէ էտէ-
մէյիպ, ենինէ քէնտիլերին միւթէհտէհնի հալէրինատէ
գալտըլար։ 'Ավամմ ը նաս մէքթէպլերին վէրտիյի
իշպու մէնճի սէմէրելէրատէն նաչի մէ'արիճէ վէ
միւթէ'ալլիմ զաթլարա խօր նազարէյ պագմադա
պաչլատըլար։ Իշպու միւթէ'ալլիմ քիմսէլեր մա-
հալլի սան'աթլարը թէրվիճ վէ իճթիմա'ի հայաթը
իսլահ էտէմէտիքատէն պաչգա, անլերին 'ա'իլելերի-
նէ վէ էհալիյէ պար օլուչօրլար իսի։ Իչթէ պու
վէճհլէ Եվրօփա միլլէթլերին ագվամընըն 'ումումի
թա'լիմ ու թէրպիյէ խուսուսընաագի իլգ թէճրի-
պէսի պէօյիւք պիր մուվաֆֆագիյէթսիզլիքատէ
դարար գըլտը։ Պիզիմ միւ'էսսէսաթ ը թա'լիմիյէ-
միզ տախի, եա'նի գօյճվլեր վէ ի'տաատիյէ մէք-
թէպլերի վէ րիւշտիյէ մէքթէպլերի փրօկրամլարը-
նընն մէյլ ու միւնաէրիճաթլարը ճիհէթիյլէ Եվրօփա վէ
Ամէրիգանընն պունատան եարըմ 'ասր էվվէլ մէքթէպ
փրօկրամլարընատան փէք օ գատար ֆարգլարը օլ-
մայըպ, զաթէն պէօրիւնէն 'ալամէթլերատէն պէլլի
օլտըգը իւզրէ, 'այնի եօլատա մուվաֆֆագիյէթսիզ-
լիյէ օզրամազա մահքիւմ տիրլեր։ Պիզիմ մէ'արի-
ֆէ մահատուս էն 'ալի միւ'էսսէսաթընըզ իլէ իքնի-
ճի տէրէճէտէն օլան միւ'էսսէսաթընըզ էհալինին
100ատէ 99ընըն լէվազիմինէ խատիմ օլմայըպ, ան-
ճագ պէլգի էհալինին եիւզատէ պիրինի թէշգիլ է-
տէն վա'ըզլարընը, մուսալլիմլերին, եախօտ թա-
պիպլերին իշինէ եարամագատա տըր։ Պու կիպի
միւ'էսսէսաթ ը թա'լիմիյէ ազ վագթատան քէնտի-
լերին նաֆի'իյէթի հուսուսլարընա եէթիչիրլեր վէ
թաչրա հայաթընը զէնկինլէչտիրէճէք եէրտէ, էն
'ումումի վէ էն հայաթի սէն'աթլարըն թէրագգը-
սընա 'ամիլլեր օլաճագ եէրտէ, թաչրայա հալը
վագթը ա'զալար պախչ էտէճէք եէրտէ, պիզ-
զարուբէ էհալինին հայաթընը ֆագիրլէչտիրիրլեր,
թաչրա սէն'աթլարընը մէթրուքիյէթէ մանքիւմ է-
ատրլեր, վէ իչտիղ տիլկիրլեր սիւրիւսիւ իլէ պէօ-
յիւք չէհրլերի վէ 'ալի մէզհէքլերի տօլտուրուրլար։
Պու կիպի պիր թա'լիմ էլէ կէչիրինլեր քէնտիլերին
պապալարընըն մէչղուլիյէթլերինէ տէօնմէյէ բաղի
եախօտ մէճպուր օլապալար պիլէ, քէնտիլերին թահսին
էթհիքլերի թա'լիմ ու թէրպիյէսին քէնտիլերին
լէվազիմ ու իհթիյաճլարընըն տէֆ' ու թէսվիյէսի-
նէ մէտտար վէ միւսա'իտ օլմատըզընը պուլուրլար։
Պիզիմ գօլէճ մէ"զունլարընատան չօզլարը պու է-
սէֆկինկիզ հալը կէօրմիւչլեր վէ էկեր 'ալի միւ'էս-
սէսաթ ը թա'լիմիյէին փրօկրամլարը էսասի թա'-
տիլաթա օզրամազլարսա, պու հալլերի տահա
պէօյիւք մըգեասլարատա կէօրէճէքլեր տիր։

ՍՈՒՀԱՐԻԱԹ

ՍԷՎԿԻԼԻԻ ԽՐԻՍԹԻՃԱՆ ՊԻՐԱՏԵՐԼԷՐ ՎԷ ՏՕՍԹԼԱՐԸՄԱ

(Վէր. Տօք. Ճ. Ռ. կրէյ)

1859 սէնէսի Փետրվարընըն 22սինտէ իզմիրէ եէթիչմիշ օլտըգըմատան, 51 սէնէ 4 այ Թիւրքիա էհալիսի իչինէ չալըշմագ իմթիյազ վէ մէսէրրէթինէ նա'իլ օլմուշըմ։ Պու միւտատէթտէ իւչ տէֆ'ա Ամէրիգայը գիյարէթ էթմիշիմ, վէ իշպու գիյա-
րէթլերատէն հէր պիրինի զարֆընատա 'ալէտտէվամ մէմալիք ի 'Օսմանիյէտէ Ինճիլի իչին իհթիյաճաթ վէ մուգթազիյաթընը Ամէրիգա քիլիսէլերինէ 'արզ էթմէքլէ մէշղուլ օլմուշըմ։ Պու գուլուընը պունճա սէնելեր ազըր պիր խասթալըգա օզրամագսըզընն վէ իչտէն վազ կէչմէյէ մէճպուր օլմագսըզընն չալըշըպ չագալամագ լուֆֆ ը 'ազիմինէ մազհար էթմէսինատէն տօլայը Ալլահա համա ու սէնա էտէրիմ։ Պէնիմ պու-
րայա եէթիչտիյիմ զէմանատա Թիւրքիատա պուլունան պիլճիմլէ միսիօներլեր՝ էլեվմ եա վէճաթ էթմիշլեր տիր, եա տա քէնտի ասն կիւնլերինին Ամէրիգատա կէչիրմէքտէ տիրլեր։ Պիր եախօտ իքի իսթիսնա իլէ օ զէման իճաի խըս-
մէթ էտէն չօպան վէ վա'ըղլարընն ճիւմլէսի էլեվմ Քրիստոսըն մէսաքէնլերինատէ (Յովհ. 14. 3) իսթիրա-
հաթ էթմէքտէ տիրլեր։ Օն իքի սէնէ (1872-84) Ա-Եոպէրլերին միւ'էլիճի օլմուշ իսէմ տէ, կէրէք Իզմիր վէ Պրուսա վէ Մանիսատա վէ կէրէք Տէրի-
սա'ատէթտէ պիւթիւն հայաթըմը պիր վա'ըզ միսիօ-
նէր սըճէթիյլէ էհալի իլէ սըգը իւսթիկլաթատա պու-

լուսնարագ կէչիրմիչ օլմագլըղըմը պէօյիւք մէսէրրէթ ամյարըմ։ Բիւթանիա Իթթիհատը 1864 Սեպտեմբերինաէ Պրուսատա պէնիմ խանէմաէ թէվէլլիւտ էյլէմի, վէ անըն ամյաքի պիլճիւմլէ սէնէվի մէճլիսլէրինաէ հազըր պուլունմաւչըմ։ Պէն պու մէմլէքէթին էհալիսինի ճան ու կէօնիւլտէն սէվմիչիմ միր, վէ անլերի քէնաի խանէլէրինաէ նէ դաաար զիյաաէ թանըմըչ իսէմ, օ դաաար զիյաաէ սէվմիչիմ միր։ Բէնտիլէրէ էրմէնիճէ վէ Թիւրքճէ լիսանլարաա վ'ազ էթմէք ֆուսաթընա՞իլ օլմուչ օլտըղըմ եւիզլէրճէ վէ պինլէրճէ քիմսելէր իլէ սէմաաա կէօրիւչմէքլիք վաաֆ օլունմազ մէսէրրէթինէ մունթազըրըմ, Բաճ՛չքի պու մէմլէքէթին էհալիսինէ ուսա զիյաաէ չէվգ ու զայրէթ, ուսանազիյաաէ ուս՛ա վէ ուսա զիյաաէ ֆա՞իսէ իլէ խըամէթ էթմիչ օլա իսիմ։ Խըամէթիմսէքի պիլճիւմլէ խաթա վէ գուսուրլարըմը Աչլանաան վէ պիրաաէրլէրիմաէն 'աֆվ էթմէլէրինի բէճա էաէրիմ։ Պուրայա կէլսիյիմաէ ամյրմ սիմ սիյան իսի, էլեէվմ իսէ գար կիպի պէմ պէյազ ազը։ Շիմաի 76 եաչընա օլտըղըմաան, պիրաաէրլէրիմի ուիւնա կէօգիւ իլէ թէքրար կէօրմէքլիյի իւմիա էաէմէմ։

Պունճա ուզուն միւաաէթաէն պէրու թանըմըչ վէ սէվմիչ օլտըղըմ քիմսելէրէ վէաա՛ էթմէքլիք պէնճէ փէք չէթին միր։ Պու մէմլէքէթին հէփ էհալիսինի ֆագիրլիքլէրինաէ, պիր չօգ զահմէթ վէ մէչագգաթլարընաա վէ էլէմ ու քէաէրլէրինաէ զայէթլէ իչթիրաք էաէրիմ։ Ալէքսանսուս պու մէմլէքէթին Ինճիլի քիլիսելէրինէ ճան ու կէօնիւլտէն իչթիրաք էաէրիմ։ Քիլիսելէրին իւչաէ պիրի կէրէք ա'զալարընըն ամյրը վէ կէրէք մաաաի իգթիսարլարը սէպէպիյլէ իտարէ ի նէֆսէ մուգթէսիր միրլէր։ Լաքին ամ՛իր քիլիսելէրին էքսէրի, ա'զալարընըն վէֆաթը եաիօա հիճրէթի վէ րուհանի մուա'ալիմլերին գըլէթի եիւղլունաէն զա'իֆլէնմիչլեր միր։ Պու քիւչիւք քիլիսելէրին սինի հայաթը թագվիյէ էաիլմէզ, վէ եէնի ա'զալարլէ թանքիմ էաիլմէզսէ, գօրգարըմ քի պունլարաան ապա'զլարընըն վիճուաը չօգա վարմազաան օրթաաան գալդաճագ, վէ պունա պինա՛էն անլեր Քրիսաոս իչին չէհաաէթ էթմէքլիքաէն ֆարիզ օլաճագլար ազը։ Պու քիլիսելէրաէն էքսէրի թա իւք զէմանլարընաա զահմէթ ու մէչագգաթա միւթէհամմիլ վէ իմանլարընա ամաըգ պուլունմալարըյլէ վէ ա'զալարընաան էքսէրինին փաք թալը ու հարէքէթլերի սէպէպիյլէ քէնտիլէրին Քրիսաոսըն քիլիսելերի սըֆքէթիյլէ թանըլմալարընա հագգ ու սէլահիյէթ գազանմըչլար ազը։ Բաճ՛չքի պու քիլիսելէրին ամղ գալան ա'զալարը իհնա վէ թէչիրդ օլունամալար, Ինճիլ պէչարէթինի պու քիլիսելէրին պուլունաըղը մանալէրաէ պիլճիւմլէ ամէմլէրէ ճազիպէլի վէ մուֆիա գըլմագ իչինէ եէնի ուսուլլար գուլլանըլաա, վէ քաա՛չքի պու վէհնլէ մէլէքիւթ Ուլլահ զայ՛ օլմագաան դուրթուլա։ Իւչ նէալ իչինաէ միրի Ինճիլի պիր իմանընէ էպէվէնճէն էվլաաա Ինթիգալը անճագ 'ինայէթ ի իլահիյէ իլէ մուչաաէսէր օլապիլէն պէօյիւք պիր մուվաֆֆագիյէթ միր։ Նէալաէն նէալէ Սրիսթիյան էհալինին հիւրմէթ վէ իսթիհանընը մէ՞մին վէ մուհաֆազա էաէն Ինճիլի քիլիսելէր հիչ չիւպէնէ եօգ քի եաչամագա լայզդ ազըլար։

Գուվվէթլի եէրի պիր Ինճիլի քիլիսե՝ Թիւրքիաաա Մէլէքիւթ Ուլլահընէ գէյզ ու թէրագգըսը էմր ի 'ազիմինաէ Աչլահըն միւնթէխապ պիր ալէթի միր։ Իմաի մէվհուա Ինճիլի քիլիսելէրինէ պագա վէ թէրագգը վէ նաֆի'իյէթի խուսուսընաա իմանընմըզը թագվիյէ վէ էմնիյէթ ու ի'թիմաաըմըզը մէ՞մին էաէն նէմի՞զ վար ազը։ Ինճիլի չօպանլար, վա'ըզլար վէ պիրաաէրլէր Քրիսաոսըն, սէմայա 'ուրուճընաան պիրագ էվվէլ, քէնաի չակիրտլէրինէ վէրմիչ օլտըղը 'այնի մէ՞մինաէա մալիք տէյի՞լ մի միրլէր։ Անըն «Իչթէ պիւնէաանըն նիհայէթինէ տէյին պէն հէր վագըթ սիզին իլէ պէրագաէր իմ» (Մաաի. 28. 20) վա'ազընըն հիւքմիւ հալա ճարի տէյի՞լ մի միր։ Օն իքի 'ասի քիմսելէր — րէ—սուլլէր— օգուսմամըչ վէ անճագ պիր տէրէճէ մէաաահ[1]օլունմըչ քիմսելէր, պիւթիւն միլլէթլերի Քրիսաոսըն իամինաէ չակիրա գըլմագա մէ՛մուր օլտըլար։ Պինաէկոսաէ կիւնիւնաէն ազնրա, քէմալը ճէսաարէթլէ պու իչին իճրասընաա պաչլասըլար, վէ Սրիսթիյան քիլիսեսի ա՛իմա իննամըզ վէ Թաչրիճ Թասաիգ էյլէմիչ միր քի, Աչլահըն գուվվէթի անլերէ գօլ գաննաա օլաուս։

Ֆագաթ «Իչթէ պէն հէր վագթ սիզին իլէ պէրագաէր իմ» տէյէն զաթ քի՛մ իսի։ Տիւնէաանըն Իլահի Ինէլասքարը իսի։ Քրիսաոս հէր եէրաէ հազըր նազըր վէ հէր չէյէ գաաիր օլմաաա իսի, պու վա՛ազ իթիմամ օլունամազ իսի։ 'Ումուս մի քիլիսէ պունու հէր զէման հիաա էյլէմիչ օլտըղընաան, Քրիսաոսա Աչլահ մագամընաա Թաւիրնըմըզ ազը։ Պիքիր Մարիամաան ազոմուչ օլան պու Քրիսաոս բահիմ վէ սաաըգ քէահնին ի ա'զամ օլմագ իւզրէ, հէր չէյէ պէրագաէրլէրինէ պէնզէր օլաուս. վէ Թէճրիպէյէ միւչար օլարագ էլէմ չէքաի քի, Թէճրիպէ չէքմէքաէ օլանլարա եարաըմ էթմէյէ գաաիր օլա։ Հէմ ուլուհիյէթի հէմ ինսանիյէթի իլէ քէնտինին «Իչթէ պէն հէր վագըթ սիզին իլէ պէրագաէր իմ» հօլուս ճէլիլ վա'ազընը իճրա էթ-

մէյէ միևնասիպ օլան զաթ իչթէ պէօյլէ պիր զաթ տըր։ Ոսկերերան տէյօր քի «Սանքի Քրիստոս քէնտի չակիրալերինէ ՝Պանա օղրայաճաղընըզ միւշքիլաթտան պահս էթմէյինիզ, զիրա պէն տա՛իմա սիզին իլէ պէրապէր իմ՝ տէմիչ տիր։»

«Սէղ» քէլիմէսինտէն միւրատ քիմլէ՞ր տիր։ Ափ աչիքեար տըր քի, կիտիպ պիւթիւն միլլէթլէրի թա՛լիմ վէ չակիրտ էթմէյէ մէ՞մուր օլան րէսուլլէր՝ պիւթիւն տիւնեայը Ինճիլին սա՛իրէ ի նուֆուզը տախիլինէ կէթիրմէյէ մուգթէտիր տէյիլ իտիլէր։ Պունա պինայէն Քրիստոսըն գուլլանմըշ օլտըղը «Սէղ» քէլիմէսի տիւնեանըն նիհայէթինէ գատար քիւիսէնին բուհանի մէ՞մուրլարը վէ մու՝ալլիմլերի մա՛նասընտա տըր։ Պունա պինա՞էն պու վա՛տ, սա՛իր իչճիլէրէ պէրապէր, Թիւրքիանըն պիւճիւմէ Խրիսթիյան իչճիլերի իչինէ ճէլիւ պիր վա՛տ տըր։

Իչ Քրիստոսըն տըր։ Խէլաս էթմէք մադսէտի վէ քէնտի մադսէտինի իճրա էթմէյէ մահսուս չարըլէր անըն տըրլար։ ՝Իզզէթ անա վէ հալընըզ աՆա մահսուս օլաճադ տըր։ Սէմավաթընն իլահիսի Ալլահըն Գուզուսընըն իլահիսի տիր։ Վէ Քրիստոս քէնտի խատէմէսինի պու իչի հալընըզ պաչլարընա իճրա էթմէք իւզրէ կէօնտէրմէյօր։ Րուհ իւլ Գուտս վասըթասըյլէ անլերի իհնա էտէր, սէմանըն իւմիսիյլէ անլերի մէսրուր էտէր, վէ պունըն իչինէ մաթլուպ օլան սըֆէթ վէ խասսիյէթլերիլէ անլերի մուԹթասըֆ գըլար։ Քրիստոսըն խատէմէսի Րուհ իւլ Գուտս իլէ պու վէճհլէ թէնվիր, իրչատ վէ թադվիյէ էտիլինճէ, անլերինէ վա՛զ ու թէպլիր էթտիքլերի պէչարէթ Ալլահընն գուվվէթի օլուր։ Րօմատա պէօյլէ օլտու, պիւթիւն տիւնեատա պէօյլէ օլմուշ տըր, Թիւրքիատա տախի պէօյլէ օլաճադ տըր։

Քրիստոսըն ճէլիլ վա՛տընըն սօն սէօզիւնէ, հա՛նի «Հէր վէֆՂ սիզին իլէ պէրապէր իմ» սէօզիւնէ տիգգաթ էտիրիզ։ Թիւրքիատա պուլունան ճիւմլէ չօպանլարը, վա՛զիլարը վէ Խրիսթիյան իչճիլերի թէ՞մին էտէրիմ քի, վա՛զ վէ թա՛լիմ էթտիքլերի զէման քէնտիլէրէ պէրապէր տիր, հօլճուլուղլարտա վէ մուխԹարալարտա քէնտիլէրէ պէրապէր տիր, հալընըզլըգտա վէ մէչ՛ուսիյէթտէ, թէճրիպէ վէ էլէմ ու-քէտէրլէրտէ վէ իւմիտլերի պօչա չըգտըղը զէմանլէրտէ քէնտիլէրէ պէրապէր տիր։ Քհա՛չքի Թիւրքիանըն Ինճիլի բուհանի մէ՞մուրլարը վէ քիւիսէլերի վէ անլերինէ մու՛ալիմլերի օլան միսիօներլէր՝ ճէլիլ Քրիստոսըն քէչիքինէ (ֆէյէ) նա՛իլ օլաալար։ Անլերինէ չէքք ու չիւպհէլերի նէ գատար չապուգ զա՛իլ, վէ գօրգուլարը նապէտիտ օլուր, վէ հէս ու ֆիւթուրլարը ունուտուլուր իտի։

Էչ պիրատէրլէր վէ տօսթլար, հէման Ալլահ՝ զայ՝ օլան ատէմլերի սէվմէք խուսուսընտա սիզէ ՝ինայէթ էյլէյէ, նիհայէքիմ զայ՝ օլանլարը արայըպ խէլաս էթմէյէ կէլմիչ օլան Քրիստոս անլերի սէվմիչ տիր։ Ալլահընն քէնտի քիւիսէսինի իհնա էթմէք վէ Թիւրքիայը գուրթարմագ խուսուսընտաքի մադսէտինէ չիւպհէ էթմէյինիզ։ Ալլահընն պու տիւնեատա քէնտի մէլէքիւԹիւնիւ իլերի կէօթիւմէք իչինն հազըրլամըշ օլտըղը ալէթ վէ վասըթալարը —Ք. Մուգատասի, Րուհ իւլ Գուտսը վէ պէչարէթին պէրհայաթ վա՛ըզ վէ չակիրալերինի— քիւչիւք եախօտ խօր կէօրմէյինիզ։ Պու մէմլէքէթտէքի Ինճիլի բուհանի մէ՞մուրլարընն իչինի խօր կէօրմէյինիզ։ Պէր՛աքս քէմալ ը խուլուս վէ իման իլէ տու՛ա էտինիզ քի, պիլճիւմլէ Ինճիլի իչճիլէրինն, պիլճիւմլէ խրիսթիյան իչտաչլարընըն հէմ չախսլարը հէմ տէ էմվալ ու էչեալարը իւզէրինտէ «Գօտէչ լա եհովա» (Բապպա Թագսիս օլունմըշ) եազըլսըն։ Պա՛զը միսիօներլէր Քրիստոսըն Թիւրքիատաքի իչինին սօն մուզաֆֆէրիյէթինէ միւչթէրիք օլմագ իմԹիյազընա նա՛իլ օլմասալար պիլէ, չօլ վագԹա քէմալ ը էմնիյէթլէ մունԹազըրըզ քի օ զէման անլերին խալէֆլերի, պիլճիւմլէ կիւճլիքլերէ բազմէն, Թիւրքիատաքի Ալլահընն հէյքէլինին Թէվհիտ Թաչընը աերինէ գօյմագ իչինտէ պիլճիւմլէ եէրլի խրիսթիյանլարտա պիրլէչէճէք տիր, վէ օ զէման ճիւմլէսի պէրլիքտէ, Ալլահընն ՝ինայէթիյլէ պու հէյքէլ իւէլէպէտ գա՛իմ գալսընն տէյիւ նիհտա էյլէյէճէք տիր։

Ալլահ պիւթիւն Թիւրքիատա պուլունան սէվկիւլիւ պիրատէր վէ տօսթլարըմը միւպարէք գըլսըն։ Ամէն գալընըզ։

ՏԻՆԷ ԳԱՐՇՂ ՄԻՒՃԱՏԵԼԷ

2.

Էվվէթ, գապուլ էտէրիզ քի, բուհական սընֆը չօգ տէֆ՛ալար քէնտի վազիֆէ ի մուգատատէսէլէրինտէ ֆէնտա սուրէթտէ գուսուրլուս պուլունմըշլար տըր։ Պու չայան ը Թէ՞էսիւֆ հալընն միասլարը օլ գատար չօգ տըր քի, անը Թէքզիպ էթմէք իչինն հիչ քիմսէ ճէհտ էթմէզ։ Սմմա տինի մէ՞մուրլարընն գուսուրլարընը Թա՛ևիպ էթտիխմիզ սըրատա պիլճարաճանէ Թագտիր էթմէյէ մէճպուր օլտուղըմըզ էյի խըտմէթլէրինի տէ նի՞չինն Թագտիր էթմէյէլիմ։ Էվրօփանըն հալ ը հազըր մէտէնիյէթինտէն պահս էտէր իքէն, հիչ պիր քիմսէ Քրիսթէնինն վէ քիւիսէ մէ՞մուրլարընըն իճրա էթտիքլերէ էհէմմիյէթլի խըտմէթլերի ինքտար

չգըչամազ։ Գարանլըգ 'ասրլարտա պարպարլար սեյլլերի Ռօմա հիւքիւմէթինի իսթիւլա էթտիքլերի վագէ, նիղամ վէ գա'իտէլերին ալթիւսթ օլտըղը սըրատա, գատիմ մէտէնիյէթին սօն չէօ'լէսինին պիլէ սէօնմէք իւզրէ կէօրիւնտիւյիւ էյամտա, 'իլմին վէ 'ազլի հայաթըն նաւրուզը մանասթըր քէօչէլէրինտէ սագլայանլար տին մէ"մուրլարը տեյիւլէ"ր մի իտի։ Անլէր տէրէպէյլերի հանընտա միւշավիր վէ միւտիր հալինտէ իշլէտիւէր, հէր միւչքիւլաթա րաղմէն եէնի կէլէն պարպարլարը թա'լիմէ վէ ա-լըշտըրմաղա չալըշտըլար, վէ օլ գարանլըգ էյամտա մատտի գուվվէթ, ախլագի թէգատտիւմ վէ մուճիպլերի մահվ էտէճէք կիպի կէօրիւնիւր իքէն, 'ատալէթէ, չէֆգաթա վէ զամիրէ միւրաճա'աթ էտէն վէ անլերի թագվիյէ էտէն տէ պուզունլար իտիլեր։ Թէն՝ Հալը հազըրտաքի վիճտան՝ Ռուիս-Թիյանլըղըն մէյվէսի տիր,» տեյիւ պուշյուրմըշ տըր։ Վէ հալը հազըր մէտէնիյէթինին էն էյի գըսմը վէ միւսթագպէլին թէգատտիւմ իւմիտի օլան պուզ վիճտանը տախի հուսուսլէ կէթիրմէյէ վէ թէշքիլ էթմէյէ տին մէ"մուրլարը սէպէպ օլմուշլար տըր։

Տիկէր ճէմա'աթլար քէնտի բուհպանլարը հագզընտա էթտիքլերի թէշէքքիւտ նէ գատար տա հագզը օլսալար, վէ էրմէնի քիլիսէսի տէ քէնտի այարընը եիւքսէլթմէյէ խատիմ օլմայան աթվար սահիպի բուհպանլարա կէշմիշտէ վէ չիմտի մալիք օլմուշ տա օլսա, եինէ տէ միւսալէթ պիր վագը'ա տըր քի, պիզ էրմէնիլեր պաշգալարընը չէքվալարընը ույմաճալըգըն թէքրար էթմէյէ աղըր սէպէպլէրիմիզ հօգ տըր։ 'Ումմումէն սէօյլէյէրէք հիչ պիր վագթ էրմէնի քիլիսէսինտէ սիլսիլէ ի մէրաթիպ պաշգա քիլիսէլէրտէ օլտըղը կիպի օլմամըշ տըր։ 0 քէնտի քէնտինի ճէմ'իյէթտէն թէֆրիդ էթմէմիշ, 'այնի քիւսթախլըզլարա ճիւբ"աթ էթմէմիշ։ Ղայը ի մէս"ուլ պիր նուճգուզ իտտի'ա իլէ քէօր քէօրիւնէ իթա'աթ թալէպ էթմէմիշ տիր։ Վէ հէր զէման սէվինէրէք զիքր էտէրիզ քի, էրմ. քիլիսէսի պիր Ասիա քիլիսէսի իսէ տէ, Ասիա իտարէ ի մուխթալագա էֆքեարլարը իչինտէ վէ զայր ի միւսա'իտ հալլար թահթընտա տէրուննինտէ 'ավամփէսէնատանէ պիր բուհ սագլայապիլմիշ տիր։ Զօգ տէֆ'ալար զիքր օլունմըշ իսէ տէ, եինէ նի'չիւն զիքր էթմէյէլիմ քի, էրմէնի միլլէթի քէնտի բուհպանլարընա նէ գատար պօրճլու տըր։ Պիզիմ Ներսէս Պարթեւ, Մեսրոպ, Սահակ, Ղեւոնդ, Յովհան Մանդակունի, Ներսէս Շնորհալի վէ էմսալինին զիքր ի ճէմիյէթիյէ հիչ պիր նիղա'ըմըզ հօգ տըր։ Պունտան մա'տա, նի'չիւն ալէթի՝ ֆա-'իլ, վէ մէ"մուրու մէ"մուրիյէթ իլէ գարըշտըրալըմ։ Զիֆթճիլիյէ տա'իր ալաթ ու էտէվաթըմըզ գապա օլտըղը սէպէպտէն չիֆթճիլիյի թահգիր էտիպ, էհէմմիյէթինի ինքեար էթմէյիզ։ 'Ատիյէ մէ"մուրլարը ֆէնա օլապիլիրլէր, ամմա օ սէպէպտէն 'ատալէթի հիւքմ էտիպ մէյտանտան գալտըրմաղա ճէհտ էթմէյիզ։ Վազիֆէլէրինէ լիյագաթսըզ, վէ կէրէքմէզ մու'ալիմլէր ազ տեյիլ տիր, ամմա օ սէպէպտէն թա'լիմ ու թէրպիյէյէ գարշը միւճաահէլէ էտիպ, մէքթէպլերիմիզի հէմ ու խարապ էթմէյիզ։ Տիւնեա 'ալաթլարընը տահա միւքէմմէլ էթմէյէ վէ մուհիմմ վազիֆէլերի մուգթէտիրլերէ վերմէյէ մէյլլի տիր։ Տինի մէ"մուրլարա գարշը տա 'այնի ույանըգլըգ, 'այնի ղայրէթ, 'այնի իհթիմամ լազըմ տըր։

Տին իչիւն էտիլէն գանլը մուհարէպլէր վէ տին նամընա իճրա էտիլէն ճինայէթլէր պիհագգին պիզէ տէհլէթ վերիպ տէրուննիմիզտէ իսեան բուհունը թէչվիգ էտերլէր, ամմա ունուտաճլըմ մըգի 'ատալէթ, հուրրիյէթ իչիւն տախի նէ՞ տէհլէթլի մուհարէպլէր, իսեանլար, խարապաթ վէ գանլը թէչէպիւսլէր իճրա էտիլմիչ տիր։ Վէ լագին պիզ պունլար սէպէպինտէն 'ատալէթի վէ հուրրիյէթի գովալամայըգ վէ թայիպ էթմէյիզ։ Փարիսին Ինգլապ ը քէպիրինտէ կիյօթինին (գամլ ալէթի) եանը պաշընտա հուրրիյէթ սանէմի հիւքսելմէքտէ իտի։ Մատամ Ռօլան, վագթընըն էն նէճիպ գուրպանլարընտան պիրի, օրատա քէնտինտէն էվվէլ վէ սօնրա չօգլարը չգագլարը օլ մագթելեյէ չգընճա, հուրրիյէթ սանէմի իլէ գարշը գարշըյա կէլտիյի սըրատա սանէմէ խիթապէն, «Էյ հուրրիյէթ, հուրրիյէթ, սէնին իսմինլէ նէ՞ ճինայէթլէր իճրա օլունմագտա տըրլար,» տեյիւ նիտա էթմիչ տիր։ Վէ օլ աճըլը նիտա էլան տիւնեանըն պիր չօգ քէօչէլէրինտէ 'աքսիսէզիր օլմագտա տըր։ Ամմա պուզ սէպէպտէն հուրրիյէթի թահգիր էթմէյիզ վէ անը այագ ալթընա ալմաղը թէճվիզ էթմէյիզ։ Հէմ տէ տինի արզուլէնէճէք սուլհ ու ասայիշէ մանի' տեյիւ կէօսթէրիյօրըզ։ Ալլահ՝ ճիւմլէ ինսանլարընն Փէտէրի, ինսանլար իսէ միլլէթի, մէզհէպ ֆարգընա պագմայարադ, գարտաշլար տըրլար, չինքի 'այնի Փէտէրին էվլատլարը տըրլար. — իշթէ իւսթիւն տինին էասսի գա'իտէսի։ Վէ ինսանլար պաշգա հէր պիր վասըթալարը նաֆիլէ եէրտէ սընատգտան սօնրա, էնճամ գանի' օլաճաղլար քի՝ գալպլերիմիզէ վէ ֆիքրլերիմիզէ հագիզի հուրրիյէթ, մուսաւաթ, ուխուվվէթ վէ 'ատալէթ էասալարընը թէմիր էտէճէք օլան վէ պիզի օ էասալարա կէօրէ տիւչհիւնտիւրէճէք, հիսս վէ ամէլէ սէվգ էտէճէք օլան տին քէնտիսի տիր։

Մէզհէպի պաթըլ ի'թիգատլար պիզի սիւրչխիւրիւյօրլար, ամմա ունուԹմայալըմ քի պաշգա էֆքեարլար տա օլ պօչ ի'թիգատլարտան վէ կանլըչ զիւ'իւմլէրտէն արի վէ պէրի տէյիլ տիրլէր։ Զէմանէմիզին 'իլմլէրինտէն հանկի՞սի, 'իլմ ի հիքմէԹ մի, 'իլմ իւլ աՐզ մը, 'իլմ ի հայաԹ մը, ֆէննի իհԹիմա'ի՞ մի պու կանլըչ անլայըչլարատան պիրի տիր։ Ուզուն վադԹ ատէմլէր սէմավաԹըն մայի պիր քէմէր օլուպ իւզէրինտէ փարլաղ նօգԹալար փարլատըզընա, ճիհանըն մէրքէզի տիւնեա օլուպ հարաքէԹիփ օլատըզընա, կիւնէչին վէ երլտըզլարըն տիւնեանըն էՐտրաֆընտա տէվր էԹտիյինէ, գամէրին քիւսուֆը չէրիր րուհլարտան օլուպ չամաԹալար իլէ անլէրի գայըրապիլիր իտիյիմիզէ իննանմըչլար տըր։ Ամմա պիզ պունլար իչիւն 'իլմ ի նիճուսմը վէ տիկէր 'իլմլէրի Թահգիր էԹմէյիզ։ ԹէպապէԹ հագԹընտա տախի չօգ զարիպ վէ զայր ի Թապի'ի զիւ'իւմլէր վար իսէ տէ, անը վէ ֆէվա՞իտինի ինքեար էԹմէյիզ։ ԷվվէԹ, `իլմին, 'ադլի Թէգատտիւմիւ հօլու սարփ օլմուչ տըր։ 'Ասլարտան պէրու 'այնի կըլտըզլար իննանլարըն պաչլարը իւզէրինտէ փարլամըչլար, Թապի'աԹ 'այնի կիզլի գուվվէԹլէր իլէ իննանլարը իհաԹէ էԹմիչ։ ամմա գատիմ վէ չիմտիքի անլայըչլար, վէ էֆքեար արասընտա նէ՞ 'աճա՞իպ ֆարգլար վար։ Իննանլար նէ՞ կանլըչլըգլարտան, սիւրչմէլէրտէն վէ ճէհաթլէրտէն ասնրա պու կիւնքիւ մա'լիւմաթա մալիք օլմուչլար տըր։ Մէ'մուլ էտէմէզ իտիք քի տին, իւսԹիւն վարլըգ, Ալլահ, հագԹընտա իննանլարըն Թէսավվուրը, իննան ֆիքրինի իչղալ էտէն էն 'ալի պիր Թէսավվուր օլտրղը հալտէ, պու գա'իտէտէն միւսԹէննա օլսուն։ 'Այնի էպէտի վարլըգ իննանլարը քէնտի հուզուրըյլէ իհաԹէ էԹմիչ իսէ տէ, անլէր նէ՞ գատար էնկին, նադըս, ղայր ի Թապի'ի էֆքեարլար էլինտէ օյունճագ օլտրգտան ասնրա, Անըն Թապի'աԹը վէ էվսաֆ ը ճէլիլէսի հագԹընտա էտինտիքլերի չիմտիքի իւսԹիւն Թէսավվուրա հէԹիչմիչլէր տիր։ վէ էմին իզ քի միւսԹագպէլտէ իննան ֆիքրի վէ վիճանը Թէքէմմիւլ էԹտիքճէ, տինին էսասի մէզհէպլէրի հագԹընտա օլան պէչերի ի'թիգատ տախի Թէքէմմիւլ էտէճէք տիր։

ՅԻՍՈՒՍԸՆ ԿԻՆԱՀԲԵԱՐՐՆ ԴԱՓՈՒՍԸՆԸ ԶԱԼՄԱՍԸ

(Վահ. 3. 20։ Աղն. 5, 1, 2։)

1. Կէճէ գալոըմ. վագըԹ ագչամ,
Ա՛չ գափունը գօնագ օլամ.
Վար հանըմտա ղանի Թա՛մամ,
Ա՛չ Թէքլիֆսիզ միհման օլամ։

2. Ա՛չ գափունը, է՛յ ճան պանա,
Ձէլիլ միհման կէլտիմ սանա.
Աչ գալպինի սէն Թէզ պանա,
ՆիմէԹ, բահմէԹ վէրէմ սանա։

3. Վար գալպինտէ քէտէր, տէրտ, ղամմ,
Ա՛չ, տէրտինէ տէրտտաչ օլամ.
Վար գալպինտէ միհլիք վէրէմ,
Ա՛չ, պէն անա չիֆտ վէրէմ։

4. Ա՛չ գալպինի պանա պու տէմ,
Նափաք տըր օ, Թաֆհիր էտէմ.
Վէր գալպինի պանա միւտէմ,
ԹախԹըմ դուրուպ մէօքէն էտէմ։

5. Աչտան գալպին Շէյֆան գաչար,
Կիւնահ, ֆէսատ անտէն չըգար.
Գալման պէօյլէ սէֆիլ, նաչար,
Զիւն հուզուրուսմ հայաԹ սաչար։

6. Աչ, սէն պանա, մահզուն, մէլիլ,
Վէրէմ 'աֆվըզդ, չատըզդ ճէլիլ.
Աչ, սէն պանա, մաղմուսմ 'ալիլ,
Վէրէմ զուֆրան սիւրուր քեամիլ։

7. Թէքրար Թէքրար կէլիպ տուրտուսմ,
Գալպին գափուն սըզ սըզ վուրտուսմ.
Սէն աչմայըպ պանա տօսԹուսմ,
Սավտըն պէնի մահզուն, մաղմուսմ։

8. Աչ, է՛յ ղաֆիլ կիւնահքեար սէն,
Պէն գափունը չալար իքէն.
Աչմազ իսէն չիմտի էրքէն,
Սօնրա ֆուրսաԹ կիտէր էլտէն։

Պաֆքրա

ՅՈՒՆԱՓ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԵ

ՏԱԽԻՆԻՅԵ

*Մէջլիս է ժողովականըն 106ընդ ներկայ՝ը. Պու իմ՝տա մէմալիք ի Օսմանիկէտ միւսի ֆապրիգալարըն թէչքիւլի հադըզնաագի լայիհա ի գանուն նիյէնին կէօնտերիլտիյինէ տա՛իր սէտարէթ թէչքէքէսի Նաֆի՛ա էնճիւմէնինէ, Գօսօվա վիլայէթինէ ճէրա՛իմի սիյասիյէտէն զայրի պիր ճիւրմ իւէ միւթթէհիմ օլանլարըն թա՛գիպաթտան գուրթուլմալարընա տա՛իր թէչքէրէ ի սամիյէ ՛ատիյէ էնճիւմէնինէ հէվալէ էտիլտի։ Զըրա՛աթ պիւտճէսինին 2ընճի ֆասլը 338,528 ղրչ օլուպ 2ընճի մատէխինտէքի 20,000 ղրչ.ա 50,000 ղրչ. զամմ իւէ 50,625 ղրչ. մա՛աշաթ, եա՛նի 3իւնճիւ ֆասլ ՛այնէն գապուլ օլունտու։ Մէլհուզ մէսարիֆի ի թէչքիլ էտիպ 2,563,663 ղրչ. օլան 4իւնճիւ ֆասլըն 2ընճի մատէխինին չէքիրկէ իմլաֆը մուխասասէաթընա 3 պին լիրա ՛իւավէ էտիլտի։ Ատանա, Էնկարէ, Տիյարպէքիր, Հալէպ, Պաղտատտա ՛ամէլիյաթ մէքթէպլէրի մէսարիֆի օլմագ իւզրէ 6ընը մատէխէ 820,000 ղրչ զամմ էտիլտի։ Եինէ պու ֆասլա թօխսուամ փարասը իչիւն 30,000 ղրչ ՛իւավէսի գապուլ էտիլէրէք պու թա՛տիլաթլէ ֆասլըն գապուլը գարարկիր օլտու։ Օրման մէքթէպլի մէսարիֆի օլան 5ընճի ֆասլը, եա՛նի 248,800 ղրչ.ը 9,000 ղրչ. զամմ իւէ գապուլ օլունտու։ Հալգալը մէքթէպլին 1,214,520 ղրչ. պիւտճէսի, եա՛նի 6ընը ֆասլ, միւլքիյէ պայթար մէքթէպլինին 805,380 ղրչտան ՛իպարէթ պիւտճէսի, եա՛նի 7ընճի ֆասլ գապուլ օլունտը։ Պագթէրիօլօճիխանէ ի պայթարինին 419,000 ղրչ.ը (8ընճի ֆասլ) պիւտճէսի վէպաի պագարի խասա թալըզընըն իհմասընա մախսուս 500,000 ղրչ. ֆազլա իւէ, սէնայի՛ մէքթէպլինին 1,000,000 պիւտճէսի (9ընը ֆասլ), քէզալիք 10ընը ֆասլը թէչքիլ էտէն վէզնէտարլար մա՛աշաթը գապուլ էտիլմիշ տիր։ Մէսարիֆ ի սապիթէ վէ միւթէհավվիւէյի թէչքիլ էտէն 2,372,820 ղրչ. (11ընճի ֆասլ), զըրա՛աթ ՛ամէլիյաթ մէքթէպլէրի պիւտճէսի 1,447,331 ղրչ. (12ընճի ֆասլ) ՛այնէն, նիւմունէ չիֆթլիքլէրի իւէ ֆիտանլըզլար պիւտճէսի օլան 830,048 ղրչը (13իւնճիւ ֆասլ) ՛այնէն, էմանէթին իտարէ օլունան մէ՛ատին պիւտճէսի օլան 7,417,400 ղրչ. (14ընճիւ ֆասլ) ՛այնէն գապուլ էտիլտի։ Նէֆխուն ի ՛ումումի 36,282,282 ղրչ տըր։ Պու պիւտճէնին հէյ՛էթ ի ՛ումումիյէսի տախի գապուլ էտիլտիքտէն սօնրա, սըհհիյէ տա՛իրէսինին 15 մատտէտէն ՛իպարէթ օլուպ նէֆխուն ի ՛ումումիսի 41,215,810 ղրչա պալ օլան մէսարիֆաթ պիւտճէսի իւէ 5 մատտէտէն ՛իպարէթ օլան նէֆխուն ի ՛ումումիսի 13,128,130 ղուրուշա պալիղ օլան վարիտաթ պիւտճէսի պիւա թա՛տիլաթ գապուլ էտիլմիշ տիր։ Մէջլիս-ին 107ընճ ներկայ՛ընտա Մէ՛արիֆ պիւտճէսինին թէտգիգինէ պաշլանտը։ Նաղըր պէյ թարաֆընտան իզահաթը լազըմէ վէրիլտիքտէն սօնրա, մատտէլէրին միւզաքէրէսինէ կէչիլտի։ Մէրքէզ մա՛աշաթը 1,579,200 ղրչ. պու ֆասլ միւթէչար մու՛ավինի իչիւն 36 պին վէ պիր քիւրթիպ իչիւն 12,000 ղրչ. զամմ իւէ գապուլ օլունտը։ Մէսարիֆաթ 1,336,000 ղրչ. Պու ֆասլ տախի գապուլ օլունտը։ — 108ընճ ներկայ՛տա մէսարիֆ ֆիւտճէսինին միւզաքէրէսինէ պաշլանըպ 618,800 ղրչտան ՛իպարէթ օլան 3ընճիւ ֆասլ գապուլ օլունտը։ Թարիխ էնճիւմէնի իչիւն 2 քիւրթիպ 1 քիւրթիւպանէ մէ՛մուրը իչիւն թահսիսաթ գապուլ օլունտու։ Թարիխ էնճիւմէնի իչիւն 3,236,800 ղրչտան ՛իպարէթ 4իւնճիւ ֆասլ պա՛զը միւնագաչաթտան սօնրա գապուլ էտիլտի։ Տարիւֆիւնուն վէ մէքթէպ ի միւլքիյէ թահսիսաթը 2,828,886 ղրչ օլուպ ՛այնէն գապուլ օլունմըշ տըր։ — Գալ՛ա ի Սուլթանիյէ մէպ՛ուսլըղընա ինթիխապ էտիլմիշ օլան Տէմիրճիզատէ Մուսթաֆա պէյին 39 րէյէ դարչը 92 րէյ իւէ մէպ՛ուսլըղը թաստիգ էտիլտի։ — 109ընճը ներկայ՛տա Ա՛չար պագայասընըն սուրէթի թահսիլի հագգընտաքի գանունըն թա՛տիլ էտէլտիյինէ տա՛իր ա՛ահան րիյասէթինին թէզքէրէսի օգունուպ թա՛տիլաթը մէզքիւրէ գապուլ օլունմըշ տըր։ — Պա՛տէհու նինէ մէ՛արիֆ պիւտճէսինինին միւզաքէրէսինի պաշլանըպ հուդուդ չիւ՛պէլէրինի պիրլէշտիրմէք իչիւն 216 պին ղուրուշ ֆազլա զամմ էտիլէրէք գապուլ օլունտը։ — Մէքթէպ ի միւլքիյէ թահսիսաթը 491,600 ղրչ գապուլ էտիլտի։ — Թըպպ ֆաքիւլթէսի, 8,502,560 ղրչ. պու ֆասլ դապուլ օլունտու։ Շամ մէքթէպլի Թըպպիյէսինին իսլահը իչիւն Թալէպ օլունան 36 պին ղրչ.ըն զամմը Թէքլիֆի գապուլ օլունտու։ — Թիճարէթ մէքթէպլինին 267,120 ղրչ թահսիսաթը, 17,837,864 ղրչ օլան Թէտրիսաթը Թալիյէ թահսիսաթը 1,000 լիրա զամմ իւէ, վէ 551,900 ղրչ.տան ՛իպարէթի օլան տար իւլ մա՛ալիմին թահսիսաթը ՛այնէն, տար իւլ մա՛ալիմին բիւշիյէլէր թահսիսաթը օլան 1,278,000 ղրչ ՛այնէն, մա՛ալիմէլէր վէ գըզ սէնայի՛ մէքթէպլէրի թահսիսաթը օլան 624,920 ղրչ, մէսարիֆի միւթէնէվվի՛ա թահսիսաթը օլան 5,190,000 ղրչ 2 պին լիրա զամմէ, քէզա միւղէ ի ՛Օսմանի թահսիսաթը օլան 1,070,600 ղրչ պիր Թազըմ զամմլար իւէ գապուլ օլունտը։

110ռնէ ՝ենԸնմ՛պա եինէ մէսարիճ պիւտճէսինին միւզաքէրէսինէ տեվամ օլունարադ բասատխանէ-նին 100 պին ղրչ. թախսիսաթը, մաթպա՛ա ի ա-միրէնին 1,790,800 ղրչ. մասրաճը, 5 սընճա միւ-րէթթէպ ի՛տաճի մէքթէպլերի թախսիսաթը օլան 3,840,000 ղրչ. պա՛զը զամմլարլէ, իպթիտա ի տար իւլ մու՛ալլիմինլեր թախսիսաթը օլան 3,090,000 ղչ. տախի քէզա պա՛զը զամմիյաթ իլէ, թէարիսաթը իպթիտա՛իյէ գըսմը թախսիսաթը օլան 12,022,000 ղրչ. պիր խայլը զամմիյաթ իլէ գապուլ օլունաը-ղը կիպի, մէ՛արիճ պիւտճէսինին հէյ՛էթի ի ՛ումու-միյէսի տախի բէյի գօնուլըզ գապուլ էտիլմիչ տիր։ — Պա՛տէհու Տր. Րիզա Թէվֆիդ պէյ ա՛զալըգտան իսթի՛ճա էթմիչ իսէ տէ, միւամիլէյհին իսթի՛ճա-սը գապուլ էտիլմէմիչ տիր։ — Պա՛տէհու զրա՛աթ պանգասը պիւտճէսի միւզաքէրէսինէ կէչիլտի։ Մէնաճի՛ վէ հիսսէ ի՛անէսինտէն ՝իպարէթ 1նճի վէ ճա՛իլտէն ՝իպարէթ 2նճի ճասլար ՝այնէն գա-պուլ օլունսը։ Իդրազաթտան ալընան 0/0 1 գայ-տիյէ բէսմի վարիսաթընտան ՝իպարէթ 3իւնճիւ ճասլտա պու բէսմին լազվը թալէպ վէ գապուլ էտիլմիչ տիր։ 4իւնճիւ ճասլ ՝այնէն գապուլ է-տիլմիչ տիր։ Պա՛տէհու պանգանըն մասրաճ գըս-մընա կէլէրէք 1նճիսի ՝այնէն 2նճիսի թա՛տիլաթլէ, 3իւնճիւ ճասլ ՝այնէն, 4իւնճիւ ճասլ ՝այնէն վէ հէյ՛էթի ՝ումումիյէսի տէ գապուլ էտիլմիչ տիր։ 111նճի ՝ենԸնմ՛պա էմնիյէթ • սանսըղը պիւտճէսի միւզաքէրէսինէ պաչլանսը։ Վարիսաթ 898,200 ղրչ։ Մէսարիճաթ, մա՛աչաթ 267,600, մէսարի-ճաթը ՝ատիյէ 174,400 ղրչ։ Մու՛ամէլաթ մէսա-րիճի 5,987,222 ղրչ։ Հէյ՛էթի ՝ումումիյէսի գա-պուլ օլունսը։

Մ՚-ՐԸՆՎՎԷ՚Ե. Կէչէն ձիւմ՛ա կիւնիւ թարաճը Շահանդէտէն ա՛հան վէ մէպ՛ուսան ա՛զասըյլէ պա՛-ղը տէվա՛իր րու՚էսա վէ էրքեանընա Պէյլեր պէյի աէրայընտա պիր զիյաճէթի ի աէնիյէ չէքիլմիչ, վէ պու զիյաճէթտէ չէհրիմիզտէ նէչր օլունան զաղէ-թալարըն եա սահիպ ի իմթիյազ եա տա միւտիր ի մէա՛ուլլերի տախի մէա՛ուվվէն հազըր պուլունմըշ-լար տըր։ Քէզալիք Սա՛իտ փաչա հազրէթլերի տա-խի Փազար ագչամը ա՛հան վէ մէպ՛ուսան մէճլիս-լերի ա՛զա ի քիրամընա իքրամէն Թօգաթլեան օթէ-լինտէ պիր զիյաճէթ չէքմիչ վէ իչպու զիյաճէթտէ պիր խայլը նուէթգլար իրատ էտիլմիչ տիր։ — Ժէնտ Թը-ր-էին խապէր ալտըղընա կէօրէ, կիրիտ մէա՛էլէսինին Լօնտրատա պիր գօնֆէրանս ՝ագտ օ-լունմասը սուբէթլիլէ հալլը զըմընտա Ֆրանսա հիւքիւմէթինճէ տէրմիյան օլունան թէքլիֆ էտտո ի՛թիպարըլլէ, Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի թարաճընա-տան գապուլ էտիլմիչ տիր։ Էվվէլքի կիւն Սատր-ա՛զամ Հագգը Փաչա Թարաճընտան սիւֆէրայա վուգու՛ պուլան զիյարէթտէն սօնրա, Ֆրանսան-ըն թէքլիֆինին էտասէն գապուլը ագչամ գապինէճ գարարլաչտըրըլմըշ տըր։ Պու միւնասէպէթլէ Լօնտ-րա վէ Փարիստէքի ՝Օսմանլը սէֆիրլերինէ թէլեգ-րաֆլար քէչիտէ էտիլմիչ տիր։ Ինկիլթէրրա նա-րիճիյէ նազըրը իրատ էթտիյի պիր նուէթգտա «Ին-կիլթէրրա հիւքիւմէթինին տիւվէլ ի սա՛իրէ միսիլ-լիւ խաթթը հարաքէթի Զաֆ ը հազրէթ ի Փատի-շահինին իտամէ ի մաթպու՛իյէթի, էհալի ի Իսլա-միյէնին հիմայէսի, վէ կիրիտին պիր իտարէյի մուխթարէ թահթընտա հիւան ի իտարէսինտէն ՝ի-պարէթ տիր,» տէյիւ պույուրմըշ տըր։ — Արնա-վուտլըգ ՝իսեանը պիլֆի՛իլ թէսքին էտիլմիչ տիր, տէ-նիլէպիլիր։ Պու հաֆթա զարֆընտա ՝ասքլարըն պուլունտըգլարը սա՛իր եէրլեր տախի գան տէօքիւ-մէքսիճին իշղալ էտիլէրէք էհալինին էլլէրինտէ պու-լունան սիլահլար թօփլանմըշ տըր։ Միւրէթթէպ գո-օրտու գօմանտանը Շէվքէթթ Թուրղուտ փաշատան ալընան թէլեգրաֆլար դայէթլէ միւսա՛իտ տիր։ Ինչալահ եագընլարտա Արնավուտլըգ ՝իսեանընըն պիւսպիւթիւն տէֆ՛ ու իզալէ էտիլմիչ օլտըղընը գարիյունը քիրամմըզա թէպչիր էթմէք չէրեֆինէ նա՛իլ օլուրըզ։ — Պահրիյէ Նազարէթինէ սապտ Հարպիյէ նազըրը Սալիհ փաչա թա՛ինին օլունմըշ տըր։ — Կէչէն Փէնճչէնպահ կիւնիւ Սէպտ ի Մէչ-լէնին սէր մահարրիր վէ միւտիրի մէա՛ուլը ճաս-տէտէ կիտեր իքէն մէճհուլ պիր զաթըն ՝աթտըղը բէվվէլէր դուրչունլարըյլէ իթլաճ էտիլմիչ տիր։ Ճանիյի էլէ կէչիրմէք իչիւն ֆէվգէլ՛ատէ զայրէթլէ չալըչըլմագտա տըր։ — Սէլանիքտէն Ցունիս 1 թարիխիյլէ պիլտիրիլտիյինէ կէօրէ, եաղան չէքտա եաղմուրլարըն հասըլ էթտիքլերի սէյյիլեր պիր չօգ դարիյէլերտէ պիր խայլը լնանէլերի թախրիպ է-տիպ իչէրինտէքի էչհայը վէ մահսուլաթը պիլիպ սիւֆիւրմիւչ օլտըգլարը կիպի պին տէօնիւմ ա-րազինին մահսուլաթընը տախի մահվ էյլէմիչ, վէ պիր թագըմ նուճուս թէլեֆաթը տախի վագ՛ օլ-մուչ տըր։ — Էրզրուում վալիսինին չէքտիյի պիր թէլեգրաֆնամէտէ տէնիլիյօր քի «Սուլթուղանը սէպէպիյլէ Փասինլեր դազասը մէրքեզի օլան Հա-սան Գալ՛ա գասապասընտաքի մէքքէնլերին րուպ-՚ընտան զիյատէսի վէ միրի անպարլարը միհնէ-տիմ վէ եիւզերճէ նուճուսըն թէլեֆ օլտըղը, մեղ-քիւր գա՛իմմագամըզգտան ալընան թէլեգրաֆնա-մէտէ պիլտիրիլմիչ տիր։» Միւշարիլեյհ Ցունիս 14 թարիխիյլէ չէքտիյի տիկեր պիր թէլեգրաֆնա-մէտէ տախի տէյօր քի «Էրզրումտան հարէքէթլէ

Հասան Գալ'այա կէլտիմ։ Պիլա միւպալաղա չէհ-
բին հարբսը խարապ օլմուշ տըր։ Սէյլ էքսէրի
եէրլէրտե խանէլէրին իլինի պրագմայաճագ տեր-
ճէտե իճրա ի թախրիպաթ էթմիշ տիր։ Շիմտիյէ
գատար 20—40 գատար ճէսէտ տէֆն էտիլմիշ իսէ
տէ, էնգազ ալթընտա տահա փէք չօգ ճէսէտլերին
պուլունտըղը մուհագագ տըր։»

Ին. ճէմ. կէչէն Սալը վէ Զարչէնպիհ կիւնլերի
չէհրիմիզին Ամէրիգան Գըզլար վէ Բօպէրթ գօլէճ-
լերինտե թէվզի ի տիպլօմա զիյնէթլերի իճրա օ-
լունմըշ տըր։ Իքի զիյնէթէ տե Ամէրիգա տէվլէթի
սէֆիրի րիյասէթ էտիպ, իրատը նուրթգ տահի
պուլյուրմըշլար տըր։ Իւսկիւտար Ամէրիգան Գըզ-
լար գօլէճի զիյնէթինտե Մալիյէ նազըրը ճավիտ
պէյ էֆէնտի տահի Ամէրիգանըն գուվվէթ ի իպթի-
սահիյէսի մէվզու'ը հագգընտա իրատը նուրթգ պու-
յուրմըշլար տըր։ Իւսկիւտար գըզլար գօլէճի մէ-
էզունէլերի սայրտա 14 օլուպ 7սի Պուլկար, 4իւ
էրմէնի վէ միւթէպագըսը Բուսֆ, Թիւրք, վէ Ին-
կիլիզ տիրլեր։ Բօպէրթ գօլէճին մէ'զունլարընըն
'ատէտի իսէ 28 օլուպ 4իւ էրմէնի 4իւ Պուլկար
վէ միւթէպագըսը Բուսֆ տըրլար։ — Մա'էթթէ'էս-
սիճ ալտղըմզ պիր խապէրէ կէօրէ, Ամասիա
Ազգապետի Տր. Թովմաս Տաղեան էֆ. Մայիս 31
կէճէսինտե, քէնտի խանէսինտե ֆիւճճէթէն վէ-
ճաթ էթմիշ օլուպ, ֆէրտասը փէնճէչէնպիհ կիւ-
նիւ մուխանիթան պիր ճէնազէ րէսմի իճրա օլու-
նարագ տէֆն էտիլմիշ տիր։ Միւթէվէֆֆա ի միւ-
մահիլէյհին էվվլտա վէ թէ'ալիւտաթըննա թ'ազիյէթ
պէյան էտէր իզ։ — Քէսապ թարաֆընտա վագը'
օլան մուղայագայա տա'իր Աէպոթէքէտե եազըլմըշ
օլան պէնտի օգուչան իքի քիմսէլէր չուս հէտիյէյի
օլ թարաֆ իչիւն իրսալ էտէրլեր։ Թաչճը Ստե-
փան Աբրահամեան 1 մէճիտ, Տիկին Տիրուհի
Տէօքմէճեան 5 ղրչ.։

Էմ. ճէմ. կէչէն Փէնճէչէնպիհ կիւնիւ Փաթրիգ
հազրէթլերի Ազգ. Հիւանդանոցըն քիլիսէսինտե
մեզքիւր թէ'սիսաթըն թէ'էսսիսինին 78նճի սէ-
նէ ի տէվրիյէսի միւնասէպէթի իլէ րուհանի այինի
իճրա էտիպ վա'ղ վէրտի։ Զիյաֆէթի միւնասէպե-
թի իլէ գրա'աթ օլունան րահօրթտան անչաչըլ-
տըղընա կէօրէ, իչպու թէ'սիսաթըն սէնէվի մէ-
սարիֆի 12,000 լիրա օլուպ, պու մէպլաղըն ան-
ճագ նըսֆը տա'իմի վարիսաթի իլէ թահնը թէ'է-
մինէ ալընմըշ տըր, տիկէր նըսֆը իսէ զուհուրի
վարիսաթի իլէ թէսվիյէ օլունմագտա տըր։ Էվվէլ-
տէն միւթէպագը 7,000 լիրա պիր պօրճ օլուպ,
անըն թէ'սիյէսի իչիւն թէրթիպ էտիլէճէք փիյան-
գօյա տահա միւսա'ատէ վէրիլմէմիշ տիր։ Մու'այէ-
նէ ի խուսուսիյէ իլէ անլաչըլմըշ տըր քի, պիւթիւն
խասթախանէտէ գայրըլանլարըն 'ատէտի էն չօղը
560 օլմալը, վէ չուս նիսպէթէտ. 180 խասթա, 190
տէլի վէ էպլէհ, 50 իմթիյար կա տիւչկիւնլէր,
վէ 140 եէթիմլեր։ Հալպու քի չիմտի պուլուս-
նանլար 130,265,114 վէ 153 նիսպէթինտե տիրլեր։
Պունլար իւզէրինէ մէ'մուրլար տա 'իլավէ է-
տիլճէք օլուր իսէ սայը 7735է պալիղ օլուր։ —
Փաղար կիւնիւ Ազգ. Հիւանդանոցտա վէ պաղչէ-
սինտե Ազգ. Սահմանադրութիւնըն 50նճի սէնէ ի
տէվրիյէսի զիյնէթի 10,000տէն զիյատէ ճէմ'աթ
հազըր պուլունտըղը հալտէ իճրա օլունտը։ Պէր-
միւթատ սօֆրալար թէրթիպ էտիլիպ նուրթգլար
իրատ էտիլտի։ Փաթրիգ հազրէթլերինին օլ կիւն
Հիւանդանոցըն քիլիսէսինտե նիզամ հագգընտա
վէրտիյի վա'զ չօգ թահնին օլունըպ Թէրճէման ը Հա-
էնէֆ զաղէթասընտա թէրճէմէ տահի օլունտը։ —
Ազգ. Ժողով կէչէն Ճիւմ'ա կիւնիւ կիզլի թէճէմ-
միւ'է տա'վէթ օլունմըշ իտի իսէ տէ, էքսէրիյէթ
հազըր օլմատըղընտան, խուսուսի մէս'էլէլեր թահթ
ը միւթալա'այա ալընտըլար։ — Փաթրիգ հազ-
րէթլերի Ճիւմ'ա էրթէսի կիւնիւ ճէպէրէն արաղի
զապթընա տա'իր Զարսանճագտան չէքիլէն պիր
թէլէկրաֆը Տահիրիյէ նազըրընա թագտիմ էթտի։
Նազըր պէյ էֆ. լազըմ կէլէն թէտապիրին սէրի'ան
իճրասը խուսուսընտա Փաթրիգ հազրէթլերինի
թէ'մին էթտի։ Ատանա մահպուսլարընըն ազատ
պրագըլմասը մէս'էլէսի հագգընտա տա Յուլ. 10/
23 միւսի եօրթուսյա թէ'խիր օլունմըշ խոյինի զիքր
էթտի։ Փաթրիգ հազրէթլերի պու թէ'խիր հագ-
գընտա մէմնուն օլմայընճա Սատրա'զամ փաշայա
միւրաճա'աթընը թավսիյէ էյլէտի։ Փաթրիգ հազ-
րէթլերի Փաղար էրթէսի կիւնիւ Պապը 'Ալիյէ
կիթտի իսէ տէ, Սատրա'զամ փաշայը մագամընտա
պուլամատը։ — Եարըն քիլիսէլէրտէ Փաթրիգ
հազրէթլերինին չօգ սէնա օլունան իւք կոնֆէնը
զըրա'աթ օլունաճագ տըր։ Հէմ տահի Պէյօղլու
Սբ. Երրորդութիւն քիլիսէսինտե, Ինկիլիզ սէֆի-
րի, միւ'թէպեր Ինկիլիզլեր վէ Ինկիլիզ թէպա'ասը
էրմէնիլեր հազըր պուլունտըղը հալտէ, միւթէ-
վէֆֆա Գրալ 7նճի էտուըրտըն խթիրահաթ ը րու-
հը իչիւն ային ի ժուգատտէսէ իճրա գըլը-
նաճագ տըր։ — Տիյար ը էճնէպիյէտե միւէ-
թին եարտըմը իլէ թահնիլ էտէն էրմէնի թալէ-
պէլերին ղայրէթլերի, ախալաղլարը վէ իհթի-
յաճլարը հագգընտա թահնիլ էթահլերի մէք-
թեպ միւտիրիյէթլերինտէն Փաթրիգխանէյէ պիրեր
րահօրթ կէօնտերմէլերի թալէպ օլունաճագ տըր։

— Ատանատան Յունիս 9 թարիխիյէ մուխապիրի միզ չէօյլէ հազըյօր։ «Ատանա էրմէնի, Գաթօլիք մէրխասասը Արհ. Պօղոս Եպիսկ. Թէրզիյան ճէմա'աթը մէգքիւրէնին կաթողիկոսը փաթրիգլիյինէ ինթիխապ օլունմըշ օլարագ, Յունիս 2աէ Իսթանպօլա միւթէվէճճիհէն պուրատան հարէքէթ էյլէսի։ Էֆէնտի ի միւշարիւէյի թէչէի' իչիւն պէօյիւք պիր ճէմ'իյէթ չըմէնտիֆէր սթասիօնընա գատար կէլաիքաէն մա'տա, Ատանա միւէ ի մուխթէլիֆէ րու'էսասա ի րուհանիյէսի, վէ Գաթօլիք ճէմա'աթընտան պիր խայը զէվաթ ը միւ'թէպէրէ Մէրսինէ գատար Փաթրիգ էֆէնտիյէ րէֆագաթ էտիպ՝ միւշարիւէյհէ հէր նէվ' ասարը հիւրմէթ վէ րի'այէթի իպրազ էյլէսիւէր։ Պու խուսուս կէօսթէրիյօր քի՝ միւշարիւէյհ Պօղոս Եպիսկոպոս Թէրզիյան Ատանա էհալի ի Խրիսթիյանէսի գալպինտէ փէք էհէմմ պիր մէվգի՝ Թուրմըշ օլուպ՝ սօն սէնէ զարֆընտա իֆա էյլէտիյի խըտէմաթ ը միւթէնէվվի'է իւէ ճիւմլէյէ սէվկիւլիւ օլմուշ տըր։ Եէնի կաթողիկոսը Փաթրիգ էֆէնտի հազրէթլէրինէ մուվաֆֆագիյէթ ի իլահիյէ թէմէննի օլունուր։»

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

—·—

Փափա վէ Ամէրիկա, կէչէն հաֆթա Փափա հազրէթլէրինին նէչր էթտիյինի զիքր էթմէյ օլտըղըմըզ թահրիրաթը 'ումումիյէսինտէ փրօթէսթանլարա գարշը գուվվանտըղը լիսան Ամէրիկատա զայէթվէ սոճի թէ'սիր հասըլ էյլէմէյ տիր։ Լանթաթակտա պու պապտէ վուգու' պուլան իսթիզահլարա պաշ վէքիլ Տր. Ջոն Գէթման Հոլվէկ, Փրոտեսթ բէ'իս ի վիւքէլասը սըֆէթիյէ չէօյլէ ճէվապ վէրմէյ տիր. «Պու կիւնքի իսթիզահաթըն մէվգու'ը պահսը օլան թահրիրաթը 'ումումիյէ' իսլահը մէգհէպե թարաֆտար օլմուշ օլան փրէնսիպլէր իւէ գավմլար հագգընտա հիւքմիէրի հավի տիր քի մէմլէքէթիմիզ Ինճ. էհալիսինին տինի, ախլագի վէ սիյասի հիսսիյաթընա զայէթվէ տօգունմըշ տըր։ Պու հիւքմիէր մահնէն օլտըղը կիչէքլէն տախի թէ'արրուզի օլտըղընտան, էհալի մահֆիլլէրի տարասընտա հասըլ օլան չէթտա հէյէճանը կիւզէլճէ իզահ էտէր։ Պունա պինահէն մէգքիւր թահրիրաթըն լաթինճէսինի էւէ կէչիրտիքտէն սօնրա, վաթիգան նէզտինտէ մուգիմ սէֆիրիմիզէ, պու պապտէ Փափա հազրէթլէրինէ թէպլիղաթը րէսմիյէտէ պուլունմարագ միւշարիւէյհին օլ թահրիրաթ նիւզիւնտէն վագը' օլան զարար ուզիյանըն թէլաֆիսի իչիւն թէտապիրի մուգթազիյէ իթթիխազ էտիճէյի իւմիտինի տէրմիյան էթմէսի պապընտա թա'լիմաթ վէրտիմ։ Օսէվվէլճէ Րօմանօնըն պէյանընճա Փափա հազրէթլէրինէն, Ամանիա Փրօթէսթան էհալիսիյէ փրէնսէրինի կիւճէնտիրմէյէ զէրրէ գատար նիյէթի օլմատըղընտան (խէնտիլէր), պիզիմ իչպու իւմիտ վէ ինթիզարըմըզ տահա զիյատէ մուհիգ վէ ճա'իզ տիր։»

Ինկիլիզերա. պաշ վէքիլ Մր. Էսգուիթ՝ ֆըրգահ մուխալիֆէ բէ'իսի Մր. Պաֆուրը հէր իքի ֆըրգանընն իւէրի կէչէնլէրինտէն միւրէքքէպէպ պիր գոնֆէրանս 'ադաթ մէա'էլէսինի միւզագքէրէյէ տա'վէթ էթմիչ տիր։ Պունլար էւէնէվմ մէվզու'ը պահս օլան պէօյիւք մէշրութիյէթ մէա'էլէլէրինէ տա'իր արալարընտա պիր իւ'թիլաֆ հասըլ էթմէյէ չալըշաճագլար տըր։ Պիլհիւմլէ միւ'թէպիլ զաթլար եէնի պիր տեվրէ ի հիւքիւմէթին իպթիհասընտա մէմլէքէթին չէթտա պիր սիյասի միւճատէլէ իչինտէն կէչմէսինին հիչ արզուլէնմէյէճէք պիր չէյ օլմըղընը հիսս էտիյօրլար։ — Վագթըյլէ Ինկիլիզերանըն Տէրհա'ատէթ սէֆարէթինէ մէնսուպ օլուպ տա մու'ավինարէն Ինկիլիզերանըն Փէթերսպուրկ սէֆարէթինէ թա'յին գըլընմըշ օլան վէ 4 սէնէսէն պէրու տախի Ինկիլիզերա Խարիճիյէ նազարէթի միւշավիրիյի վազիֆէսինի իֆա էթմիչ պուլունան Սըր Ջարլս Հարտինճ Լօրա Մինթօնըն եէրինէ Հինտիսթան վալիսինէ թա'յին օլունմըշ տըր։ Պու վազիֆէ Ինկիլիզերա հիւքիւմէթի ալթընտա էն հիւքսէք մա'ասը մէ'մուրիյէթ տիր։ — Ինկիլիզ մէշահիրի մուհարրիրինէն օլուպ տա պունտան պիր զաչ սէնէ էվվէլ Գանատայա հիճրէթ էթմիչ պուլունան Փրօֆ. Կոլտուին Սմիթ պու տէֆ'ա օրատա վէֆաթ էթմիչ տիր։ — Կէչէն հաֆթա Մր. Րոզէվելթ իւէ 'ա'իլէսի Ամէրիգայա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էթմիչ տիր։ Միւշարիւէյհին Մ. Ամէրիգայա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էթմէզտէն էվվէլ իֆա էթտիյի սօն մուհիմմ վազիֆէ Րօմանէա նուրթգ վէ թագրիրինին իրսաը օլմուշ տըր։

Իռլանդա. Կէչէն հաֆթանըն իպթիհասլարընտա Իթալիանըն պա'զը թարաֆլարընտա չէթտա զէզէլէր օլմուշ, վէ պիր խայը էպնիյէ նըզըլարագ պիր չօգ քիմսէլէր անլերին էնգազը ալթընտա գալմըշլար տըր։ Ավէլէնօ իւէ ճիվար մահալլէրտէն ալընան սօն րափօրթա կէօրէ, 40 քիլի զա'իպ օլմուշ, վէ չիմտիյէ գատար էնգազ ալթընտան 30 ճէսէտա չըգարըլմըշ տըր։ Գրալ իւէ գրալիչա զէզէլէզտէ մահալլէրի զիյարէթէլէ ի'անէ թէվզի' ի սուրէթիյէ անլերին ալամընը թահսիֆէ չալըշմըշլար տըր։

ԲՈՒՀԱՆԻ ՀԱՑԱԹԸՂՆ ԷՀԷՄՄԻՑԷԹԻ
Տ. Ճօշ Ո-ՀՂԱԸՔ

3.

Հայաթը պէօյլէ ճիտաի սուրէթաէ նազար ը ի՛թիպարէ ալմագլըզ 'ատէթի՝ էվսաֆ ը ալագիյէ թէրադդըսընըն էն էսասի չարթլարընտան պիրիսի տիր, վէ պուննըզ, բուհանի հայաթտա թէրրագ-գը՝ իմքհանըզ տըր։ Տիկէր էսասի պիր չէյ տա-խի վազիֆէ տուլդուսընը թէ՚ևիա վէ թագվիյէ էյ-լէմքլիք տիր։ Սա՞իր հայվանլար միսիլիւ պիզ տախի քէօր թապի՛ի սէվգ ու հիսլէր իլէ զագֆ ու իտարէ օլունմայօրըզ։ Ռէօթիւիւ էյիտէն թէֆ-րիդ վէ էյի օլանը իձրա էթմէյէ մուգթէտիր միւ-թէֆէքքիր մէվճուտլարըզ. հէվի ֆի՛իլ ու հարէ-քէթլէրիմիզտէն տօլայը մէս՞ուլզ, վէ Ալլահա վէ հէմիէ՛իմիզ օլան ինսանլարա մէս՞ուլ օլարզըմըզ տուլդուսը գատար բուհանի հայաթա մէտար օլան հիչ պիր չէյ հօզ տըր։ Պիզէ 'ալէտտէվամ, էտէսին, եախօտ էթմէյէսին, տէյիւ էմր էտէն վէ հագի-գաթտա Ալլահըն սէտասը օլան օլ տէրուննի սէտա՝ ասլա զայրի մէսամու՛ պրագըլմամալը տըր։ Օլ սէտա նէֆսփէրէսթիկի թագպիհ ու մու՞ախազէ էտէր, վէ պիզէ էֆ՛ալ ու հարաքեաթըմզըզն պա՛իս վէ մուճիպի մագամընտա Ալլահը վէ էպնա ի նէվ՛ի-միզի, եա՛նի սա՛իր հէվի ատէմլերի սէվմէքլիյիմիզի էմր էյլէր։ Պու զայէթ հէյպէթի պիր միւլահազա տըր։ Հէր թարաֆտան հէր նէվ՛ պա՛իս վէ մու-ճիպլէր՝ նազար ը տիգգաթըմզըզ ճէլպ էտէրլէր։ Պունլարտան պա՛զըլարը ալչագ վէ ինսանը իրթի-քեապա սէվգ էտէն պա՛զըլարը տախի էյի վէ 'ալի մուճիպլէր տիր։ Վէլաքին պիզիմ Ալլահա օլան մէս՞ուլիյէթիմիզ տուլդուսը՝ պունլարըն հէփիսի-սինին իւսթ թարաֆընտա տուրուր. վէ անա տա-՞իր նէ գատար զիյատէ տիւիհնիւր վէ հայաթըմը-զը անըն թէ՞սիր ու նուճֆուզը ալթընա գօմագլը-ղա նէ գատար զիյատէ արզուքէչ օլուր իսէք, պի-զի օ գատար զիյատէ թէչվիգ էտէր, վէ պիւթիւն մէվճուտիյէթիմիզէ հաքիմ օլուր։

Ենինէ Ցիսուս Քրիստոսըն ալագ ու էվսաֆը-նը թէտգիդ ու միւթալա՛ա էտինիզ։ Պու սէօզտէն միւրատըմ Ցիսուսը իլահիյաթ նօգթա ի նազարըն-տան թէտգիդ ու միւթալա՛ա էթմէնիզի վէ անըն միւսէննա թապի՛աթը թա՛լիմինին ֆէլսէֆի միւ-պահասէ վէ միւճատէլէսինէ հասր ը նէֆս էյլէմէ-նիզի տէյիլ, անճագ Անըն իլէ չախսէն իւլֆէթ ու ինսանիյէթ էթմէքլիյինիզ լիւզումըրը անլաթմագլըզ տըր։ Ճիւմլէ խրիսթիյանլարըն չէհատէթինէ կէօ-բէ, տիւնեատա Անըն կիպի սա՞իր պիր զաթ ասլա հաշամամըզ տըր։ Անըն հագգընտա ֆիքր ու նա-զարիյէմիզ հէր նէ օլուր իսէ օլսուն, նէվ՛ ի պէ-չէր թարիխնտէ Անըն մէրքէզի Զաթ օլտըղընը ինքեար էթմէքլիք մուհալ տըր։ Վէ պիր տէֆ՛ա Անըն իլէ մու՛արէֆէ փէյտա էթտիյիմիզտէ, Անըն վա՛տ օլունան էմմանուէլ, Ալլահ պիզիմ իլէ, վա-սլթասըյէ փէտէր Ալլահա թէգարրիւպ էտէպիլէ-ճէյիմիզ Բապպըմըզ վէ Խէլաքեարըմըզ օլտըղը ֆիքր ի 'իւլեասընա գօլայճա էէթիչէճէյիզ.

Իւք չակիրտլէրինին գալպինի ճէլպ էտէն չէյ Քրիստոսըն էվսաֆ ը զաթիյէսի օլտըղը կիպի, խը-րիսթիյան քիլիսէսինին էսասընը գօյան չէյ տախի Քրիստոսըն հայաթընըն սատէ հիքեայէսի իտի։ Օ կիւնտէն թա պու կիւնէ կէլինճէյէ գատար, քիլի-սէնին պօզուլըզ թա՛իֆէլէչտիյի հէր տէֆ՛ատա, ֆէլսէֆի եախօտ ֆէննի տինսիզլիյին Քրիստոսըն թէ՞սիս էթմիչ օլտըղը տինի թախրիպ էթմէք ի-չիւն գուվվէթլէրինի պիրլէչտիրտիքլէրի հէր տէֆ-՛ատա, քիլիսէյի քիլիսէ րու՞էսասը վէ 'իւլէմասը եախօտ սա՞իր ինսանի թէտպիրլէր տէյիլ, անճագ մահզա Քրիստոսըն զաթընըն՝ ինսանլարընն գալպ վէ հայաթլարը իւզէրինտէ իձրա էյլէտիյի թէ՞սիր ու նուճֆուզ գուրթարմըշ տըր։ Ելընըզ Քրիս-տոս՝ քէնտինին թէ՞սիս էթմիչ օլտըղը տինի՝ խա-բապիյէթտէն գուրթարմըշ տըր, վէ կալընըզ Օ պի-զի խէյաս էտէ պիլիր։

Իմամ Ցիսուս Քրիստոսըն սիրէթ վէ էվսաֆընը թէտգիդ ու միւթալա՛ա էտէլիմ. միւմքին մէրթէ-պէ անա կաղըն վարալըմ։ Պիզիմ անըն հագգընտաքի էֆքեարըմըզ իպթիտա փէք էհէմմիյէթսիզ օլա պիլիրլէր։ Վէ կէրչի պու տիւնեատա քեամիլ պիլգիյէ ասլա եէթիչմէյէճէք իսէք տէ, ճան ու կէօ-նիւլտէն վէ մուհապպէթլէ Անը պիլմէյէ չալըշըր իսէք, պիզիմ Անըն հագգընտաքի մա՛լիւմաթըմզը թէտրիճէն արթարդտան պաշգա, կիթտիքճէ գիյա-տէ անա պէնզէր տախի օլաճաղզ. Թա քի օլ քեամիլ կիւն, եա՛նի սէմավի հայաթ եէթիչտիյին-տէ Անըն իլէ պէրապէր կաշամադա կիտիպ Անը եիւզ եիւզէ կէօրճէյիզ։

Պիր կէնճին քէնտի րուհանի հայաթընը նասըլ թէզեհա վէ թէ՞պիա էտէպիլէճէյինէ տա՞իր ասն սէօ-զիւմ չու տըր. պիր կէնճին 'ալէնի վէ խուսուսի մու՛այեէն վէզա՞իֆ ի տինիյէսի օլմալը. օ անլէրի վազըհ սուրէթտէ անլամըշ օլմալը վէ անլէրի քէ-մալը տիգգաթլէ իձրա էթմէլի տիր։

Մախֆիճէ տու՛ա վէ 'իպատէթ էթմէյէ ալըշ-մալը տըր, Թա քի Ալլահ իլէ էօյլէ մահրէմանէ միհնասէպէթտէ պուլունսընն, քէնտիհինին Ալլահա օլան ինթիյաճընը օ տէրէճէյէ չիտտէթլէ հիսա էյլէ-սին քի պիր տօսթ իլէ գօնուշմագ Թապի՛ի օլտըղը

կիպի 'ոզագոտա եախօտ հէր հանկի 'պիր մահալաֆ տու'ա էթմէքլիք տախի քէնտիսինէ թապի'ի պիր չէյ օլսուն։ Պու վազիֆէլէրին իֆասը իչիւն, 'ալէյհուսսաս Ալլահըն էմր էթմիչ օլսըղը վէճհէյ Բապպըն կիւնիւնտէ վագթ վէրմէլի տիր։ Ալլահըն քէլամընը միւթալա'ա էթմէլի տիր. տիյանէթվէրվէր վէ ամինտար քիմսէյէր իլէ արգատաչլըղ էթմէլի տիր։ Պիր ատէմին նասըլ պիր ատէմ օլսըղը հագգըյէ քէնտիսինին րէֆիգլէրինտէն վէ օգուտսուղը քիթապլարտան պէլլի օլուր։ Իչպու խուսուսի վազիֆէլէրտէն մա'ադա տինճէ պիր թագըմ 'ալէնի վազիֆէլէր տախի վար սըր քի պոունլար սա՞իր ատէմլէրէ նիւմունէ ի իմթիսալ վէ Խրիսթիանլըղա մախսուս հիւքմ ու աթվարըն 'ումումիլէչիպ ինթիչար էթմէսինէ վասրթա օլսըղտան պաչղա, ատէմլէրին ասըլ րուհանի հայաթընըն նէչվ ու նէմա վէ թէրագգըսընա տախի պա'իա օլուրլար։ Խրիսթիանլըղ էօյլէ պիր տին տիր քի ատէմլէրէ եէկտիկէրլէրինի գարնտաչ կիպի սէվմէքլիյի վէ Ալլահըն ճիւմլէ ինսանլարըն փէտէրի օլսըղընը վա'զ ու թա'լիմ էտէր։ Պու տէմէք տիր քի հէի ատէմլէր պիրտտէր վէ պիրիպիրլէրինէ միւհթաճ սըրլար. տէմէք տիր քի ատէմլէր Ալլահըն մուհապէթինէ միւհթաճ օլսըղլարը կիպի պիրի պիրլէրինին տախի մուհապէթինէ միւհթաճ սըրլար։

'Ալէյնէն վէ միւճթէմի'էն իճրա օլունան 'իպատէթ Ցիսուս Քրիստոսըն տինինին էսասի պիր գըսմը սըր։ Հագիգաթ, քիլիսէնին 'ալէնի 'իպատէթի փէք գուսուսուլը սըր։ Պա'զէն օսանճլը պա'զէն զէլալէթ վէ պաթըլ ի'թիգատաթ իլէ լէքէտար սըր. պա'զէն հագիգի տինտէն սայքի հիչ խալպերտար օլմայան ատէմլէր թարաքընտան իճրա օլունուր։ Պու թագսիրաթը նէ միւտաֆա'ա նէ տէ թէպրիյէ էտէրիմ։ Լաքին Բապպըմըզ վէ չակիրտլէրի հէյքէլտէ վէ սինաղոգտա 'իպատէթ էթմէյէ կիտէլլէր իսի։ Հէր նէ գատար քեահինլէր վէ եէհուտի իալէմսը միւրաի իսիլէր վէ 'իպատէթ գուսուսուլը իսիյսէ տէ, երինէ տէ հէյքել Ալլահըն պէյթի իսի։ Անճագ թայիֆէլէր՝ Խրիսթիանլըղը գապուլ էթտիքլէրինտէ, քեազիպ իլահլարա 'իպատէթ 'արզ օլունան փութփէրէսթ հէյքէլլէրինի պիրտէն թէրք էյլէտիլէր։ Պէօյլէճէ ի'թիգատըմճա, Խրիսթիան քիլիսէսինին 'իպատէթլէրինտէ, հաթթա անըն հէփ ուսուլլարը խուսուսընտա հէր ճինէթլէ հէմֆքաար օլմասագ պիլէ, հազըր պուլունմագ պօյնուսմզըն պօրճու սըր։ Անը էլիմիզտէն կէլտիյի գատար բուհանիլէչտիրմէյէ չալըշալըմ, ամմա անը թէրք էթմէյէլիմ։

Իչթէ բուհանի հայաթ պէօյլէ, եա'նի Ալլահ իլէ միւթէվազը'անէ եիւրիւմէք տիր։ Պու հայաթա մալիք օլան քիմսէ՝ քէնտի հայաթը իւզէրինէ ճիտտի վէ 'ագլը սէլիմէ մուվաֆֆըգ սուրէթտէ պագար, քէնտիսինին Ալլահա վէ ինսանլարա օլան վազիֆէլէրի հիսսիյաթընը թէ՞եիա վէ թագվիյէ էտէր, Քրիստոսըն հայաթ վէ սիրէթինի թէագիգ ու միւթալա'ա էտէր, մուա'յէնէ տինճէ վազիֆէլէրի կէրէք 'ալէնէն կէրէք մախֆիճէ իճրա էտէր։ Քէնտի քէնտինի իչինէ նէֆաֆէտաքեարլըղէ վագֆ էտէր վէ հէփսինտէն զիյատէ Բուհ իւլ Գուսուսըն վա'տ օլունան մու'ավէնէթինէ կիւվէնիր։ Գալսը քի պունլարըն հէփսի սապիթ վէ սարսըլմազ պիր մագսէտ ու մէրամըն մէվճուտ իսիյինի ֆարզ էտէր քի տիւնեվի պիր հայաթըն գայսուզ վէ նէֆսփէրէսթանէ մէյլ ու ֆիքրինէ քիւլլիյէն մուխալիֆ տիր։ Շիմտի տիկէր պիր մէա'էլէնին միւթալա'ասընա կէչէրիմ։

Գ. Նէ՞ տիր օլ մուճիպ վէ սա՞իգա քի պիգի բուհանի հայաթ իսթիհսալը իչիւն չալըշըպ չապալամազա սէվգ էթմէքտէ տիր։ Նի՞չիւն պու կիպի պիր ճիտտ ու ճէհատէ մուլունմալըյըզ։

ՄԷՎԱՏՏԸ ՄԻՒՆՏԵՐԻՃԷ

Պէյն էլ միլէլ մէճլիս ի 'ումումի — Հ. Մ. Ա. — 579
Ինճիլի քիլիսէլէր. մելլի քիլիսէյէ միւնասէպէթը — ,, ,, ,, — 580
Տու'ա ա'ախիրլորը — — 582
Էլ գօնուլմէշ օլմագըզըն թագտիս ի նէֆս — — 584
Թէրպիյէ ի սընա'իյէ — Մ. Մէնասէան — 585
Սէվկիւլիւ Խրիսթիյան պիրատէրլէր վէ տօսթլորըմա — Վ. Տ. Հ. Գ. Կ. — 586
Տինէ գարշը միւճատէլէ — — 588
Յիսուսըն կիւնահքեարըն գափուսընը չալմասը — Ա. Յ. Տուփըռնէան — 590
Շու''ունաթը սիյասիյէ — — 591
Բուհանի հայաթըն էհէմմիյէթի — Տ. Ճ. Ո-ուղլեան — 595

Ա. Յ. ՊՕՅԱՃԵԱՆ ՄԱԹՊԱ'ԱՍԸ
ՑԻՆՃԱՆՃԻԼԱՐ ԵՕԳՈՒՃՕՒ